7 renkli 6 harita; 72 devletin bandıraları, 320 sahife, en lüzumlu yazılar ve mükemmel bir muhtıra defterile:
HARİTALI MUHTIRALI
Hayat Takvimi
çıktı. Taklitlerini almamak için Hayat takvimi adına ve Maarif kitaphanesi adresine dikkat etmelidir.

AKŞAM

Yurddaş:
BALIK YiYiNiZ.
En ucuz ve en kuvvetli
GIDADIR
BALIKÇILAR CEMİYETİ

Sene 25 — No. 8677 — Fiati her yerde 5 kuruştur. ÇARŞAMBA 16 Kânunuevvel 1942 Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — Akşam Matbaası

Devlet, yarın zenginleri büyük bir gaye uğrunda vazifeye çağırıyor; gidiniz, veriniz.

Varlık vergisi hazırlıkları bitmiştir. Bütün iş ve ticaret adamları yarın ilişkin oldukları maliye şubelerine, numaralarile birlikte giderek kendilerine kesilen vergiyi öğreneceklerdir.

Hazırlık uzun sürdü. Belki sabırsızlananlar oldu. Fakat çalışmaların bu kadar sürmesi bir yandan yapılan işin hem çok, hem de güç olmasından, öbür yandan kanunun ruhuna ve gayesine uygun tam bir adalet gözetme kaygısından ileri gelmiştir.

Başarılan iş güçtü ve çoktu.

Güçtü, çünkü her yükümlünün vergi kudretini ayrı ayrı araştırıp incelemek gerekti.

Çoktu, zira İstanbul iş, ticaret, kazanç merkezi olarak Türkiyenin en toplu en kalabalık, aynı zamanda en karışık ve sinsi yeridir. Düşünmeli ki İstanbulda bu vergiyi vereceklerin sayısı altmış bini buluyor, ve muhakkak ki varlık vergisinin en büyük tutarı bu sehirden çıkacaktır.

Bunun icindir ki çalışkan vali basta olmak üzere bu işe ayrılan komisyonlar ve memurlar geceleri de geç vakitlere kadar çalışmak suretile bu önemli işi, gene kısa sayılacak bir zamanda, ancak bu aksama kadar bitirmiş olacaklardır.

Kanunun verdiği geri dönmez hudutsuz salâhiyetle beraber varlıklılara yüklenebilecek fedakârlığın mahiveti düsünülürse yalnız vicdanlarına karsı soravlı olan komisyonların, bütün milletin kendilerinden beklediği millî adalete uygun olmak icin ne derece dikkatli, ölçülü, titiz davranmak zorunda kaldıkları kolayca anlasılır.

Bir taraftan, dünyayı sarmış korkunc bir ateş ortasında vatan müdafaası için hiç bir tedbir ve masraftan kaçınmamak, diğer taraftan hem harbin, hem de bu tedbir ve masrafların doğurduğu şiddetli ekonomi buhranını önlemek vazifesi karşısında kalan hükûmet, başka memleketlerde olduğu gibi, alışılmamış bir kanuna basvurdu. Bu kanunun varlık sahiplerine yüklediği fedakârlığın mahiyetini ve derecesini küçümsemek doğru olmadığı kadar, bunun taşıdığı devrimci ruhu yadırgamak da yanlıştır.

İstenen fedakârlık belki ağır olacaktır. Fakat, bu özveriye katlananlar, rahat yaşayıp bol bol kazandıkları bu memleketin iktisadî hayatında anarşi tehlikesi gören Devletin, vatan ve millet istiklâlini korumak kaygısile her tedbiri almaktan geri durmamakta haklı olduğunu düşünerek acı duymamalıdırlar. Bundan başka, harbin başındanberi totaliter veya liberal bütün memleketlerde kazancın yüzde yetmiş beşini, bazen yüzde doksanını Devletin aldığını bilmek, kendileri için başlıca avunma kaynağı olacaktır. Eğer Türkiye Cumhuriyeti, şimdiye kadar kazançların vergisini tam alamadı, ve kazananlar vergiden kaçmak yolunu buldular, aşırı harb ve vurgunculuk kazancı, açlığa mahkûm etmek istediği yoksul millete kefaretini ödemedi de Devlet şimdi bu borçları toptan ödetiyorsa bu, ne kazançlılar için fazla bir zarar, ne de hükûmet bakımından yersiz bir karar sayılabilir. Çoktan verilecek olanlar şimdi birden veriliyor. Mesele ondan ibarettir.

Bu verginin bazı zenginlere yükleyeceği ağırlık ne olursa olsun, ruhundaki derin inkılâpçı ve millî mânayı asla gözden kaçırmamak lâzımdır.

Bu vergi, hayatî bir zaruretten doğmuştur; bir ceza değil, içtimaî bir adaletin tatbikidir.

Her zaman anlatılan bu malî iktisadî zaruretleri bilmiyen kalmamıstır. Kanunda gizli olan adaletin ruhu da şudur: Vatan ve millet uğruna malını, canını boyuna vermekten çekinmeyen halk kitlesinin darlık sıkıntısını biraz azaltmak için bu sefer zenginin varlığından biraz almak.

Devlet, yarın birçok insanları vazife başına çağırıyor ve yapılacak fedakârlığın büyük millî gayelere hizmet edeceğini bilerek bu vazifenin seve seve, yürekten yapılmasını bekliyor.

Necmeddin Sadak

Intihabat yenileştirilecek

Millet Meclisi, yılbaşından evvel buna karar verecek

Ankara 16 (Akşam) — Meclis bugünkü toplantısında, gelecek çarşamba günü toplanmak üzere bayram tatili yapacaktır. Bayramdan sonra bir hafta kadar çalışacak olan Meclis yılbaşından evvel intihabın yenilenmesine karar verecektir.

Hükûmet, Vekâletlerin ihtiyacını karşılamak üzere bir münakale lâyihasını Meclise göndermiştir. Lâyihaya, intihabın yenilenmesi için 250 bin lira tahsisat konulmuştur.

Ticaret Vekilinin İzmir seyahati

İzmir 16 (Akşam) Ticaret Vekili Dr. B. Behçet Uz tetkikat yapmak ve bayramı geçirmek üzere yakında buraya gelecektir. Açılması muvafık görülen İzmir enternasyonal fuarı hazırlıklarile meşgul olacağı ve alâdarlara direktifler vereceği söyleniyor.

Ekim vaziyeti

Ziraat Vekili memnuniyet verici olduğunu beyan etti

Ankara 15 (A.A.) — C. H. P. Meclis gurupu umumi heyeti bugün 15/12/1942 saat 15 te reis vekili Trabzon mebusu B. Hasan Saka'nın reisliğinde toplandı.

Celse açıldıktan ve geçen toplantıya ait zabıt hulâsası okunduktan sonra ruznameye geçildi.

Ruznamenin birinci maddesini Bursa mebusu B .Nevzat Vahas'ın, ispirtolu içkiler ile tütün istihlâkinin artması sebeplerinin neler olduğuna dair takrir teşkil ediyordu. Cevap vermek üzere kürsüye gelen Gümrük ve İnhisarlar, Sıhhat ve İçtimai Muavenet ve Maarif Vekillerinin bu hususteki beyanları ile bu arada söz alan hatiplerin mütalâaları dinlendikten sonra Diyarbakır mebusu Gl. Kâzım Sevüktekin'in, ekilmiş veya ekilecek hububat miktarına ve istihsalin fazlalaştırılması için hükûmetçe ne gibi tedbirler alınmakta olduğuna dair takririnin müzakeresine geçildi.

Takrir sahibini müteakip Ziraat Vekili B. Şevket Raşit Hatipoğlu kürsüye gelerek ekim vaziyetinin memnuniyete şayan olduğunu ve istihsalin arttırılması için alınan ve alınacak olan tedbirleri etrafiyle izah ettikten ve bu mevzua dair sorulan suale cevap verdikten sonra Vekilin beyanatı umumi heyetçe tasvip olunarak saat 17,50 de toplantıya son verildi.

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

Trablusgarp istikametinde takip devam ediyor

Tunus'ta yağmurlar durdu, birinci İngiliz ordusu kuvvetleri düşmanın 2 gün evvel işgal ettiği mevzilere girdi

Londra 16 (A.A.) — Kahireden gelen en son haberlere göre batıya ve Trablusgarp istikametinde çekilmekte olan mareşal Rommel kuvvetlerinin büyük kısmı, Ageylânın batısında 64 ilâ 144 kilometrelik bir uzaklığa varmışlardır. Sekizinci İngiliz ordusunun takip hareketi Rommelin arkada tesis etmiş olduğu birçok mayın tarlalarını ihtiyatla geçmek zarureti yüzünden nispeten mahdut bir süratle devam ediyro. Mamafih müttefik av ve bomba uçakları, gece gündüz çekilmekte olan düşman asker topluluklarına ve nakliye kollarına fasılasız taarruz etmektedir. Mareşal Rommelin vaziyeti setir ve himaye etmek için arkada bırakmış olduğu ardçı kuvvetler tesirli bir mukavemet gösterememekte, düşmanın mayın tarlaları muntazam bir surette temizlenmektedir. Kuvvetlerimiz zayıf bir mukavemet ile karşılaşmaktadır.

Tunusta harb durumu

Londra 16 (A.A.) — Tunustaki askeri harekât hakkında dün gecedenberi resmi yeni bir haber gelmemiştir. Mamafih cephedeki Britich United Press muhabirinin bir telgrafına göre karada maddi mühim bir değişiklik olmamıştır. Reuter muhabiri de Mecezelbabın şimal ve cenup doğusunda yarım daire şeklinde uzanan cephede birinci İngiliz ordusunun tank ve piyade kuvvetleri bir iki gün evvel mihvercilerin bulundukları yerlere nüfuz eylemişlerdir. Şiddetli yağmurlar hafiflemiş, topraklar kurumağa başlamıştır. Müttefikler, düşmanın münakalâtını zorlaştırmak için birçok köprüleri havaya uçurmuşlardır.

Müttefik hava kuvvetleri pazar günü Tunusta düşman levazım üslerine şimdiye kadar yapılmış olan en şiddetli hava hücumlarını yapmışlardır. Lagulot limanı ve Tunus iç limanı pazar günü şiddetle bombardıman edilmiştir. Tunusta çıkarılan yangınlar 160 kilometre uzaktan görülüyordu. Müttefik uçakları, dört mihver gemisini yanar bir halde bırakmışlardır.

Lagulot limanının cenubundaki petrol tesisatı, hava hücumlarile ateşe verilmiştir. Yangın alevleri 2450 metre yüksekliğine çıkıyordu. 3 mihver tayyaresi de düşürülmüştür. Bu hücumları yapan Amerikan uçakları salimen dönmüşlerdir.

Sfaxtaki demiryolu şebekesi şiddetle bombalanmış ve 64 kilometre uzaktan görülen büyük yangınlar çıkarılmıştır.

Londra 16 (A.A.) — İngiliz nazırı Cayes, yaptığı yaptığı beyanata göre Malta adasının yiyecek stoklarının üç hafta evvel endişe verici bir vaziyette bulunmuş, fakat İngiliz bahriyesinin gayreti neticesi bu endişeli vaziyet tamamen önlenmiştir.

İspanya mihvere iltihak etmeğe davet ediliyor

Alman gazeteleri, bu hususta neşriyatta bulunuyor

Londra 16 (Radyo) — Alman gazeteleri, İspanyanın bitaraflıktan ayrılması ve Mihvere iltihak etmesi lehinde neşriyata başlamıştır. Frankfurter Zeitung gazetesi, Fransız Fasına ait bazı bölgelerin, İspanyanın Mihvere fiilî yardımına mukabil tavizat olarak verilebileceğini beyan etmektedir.

Alman İstihbarat bürosu, İngiltere ile Amerikanın İspanyayı harbe sürükliyecekleri iddialarını tekrarlamaktadır. Fakat İspanya, bu neşriyata karşı lâkayıt kalmakta ve bitaraflığını muhafaza etmektedir.

Japonlar Yeni Gineye kuvvet çıkardılar

Çıkarılan kuvvet bin kişi kadar tahmin ediliyor

Londra 16 (A.A.) — Uzak Şarktaki müttefik umumî karargâhının son tebliğine göre, Japonlar, uğramakta bulundukları ağır zayiata rağmen Yeni Gine'de Lae ile Buna arasında karaya kuvvet çıkarmağa muvaffak olmuşlardır. Amerikan bomba tayyareleri tarafından tardedilen 2 Japon kruvazörü ve 3 muhribi 1000 kişi kadar bir kuvveti karaya çıkarmışlar ve burada bir köprübaşı kurmuşlardır.

Bu harbin sonunda: (16)

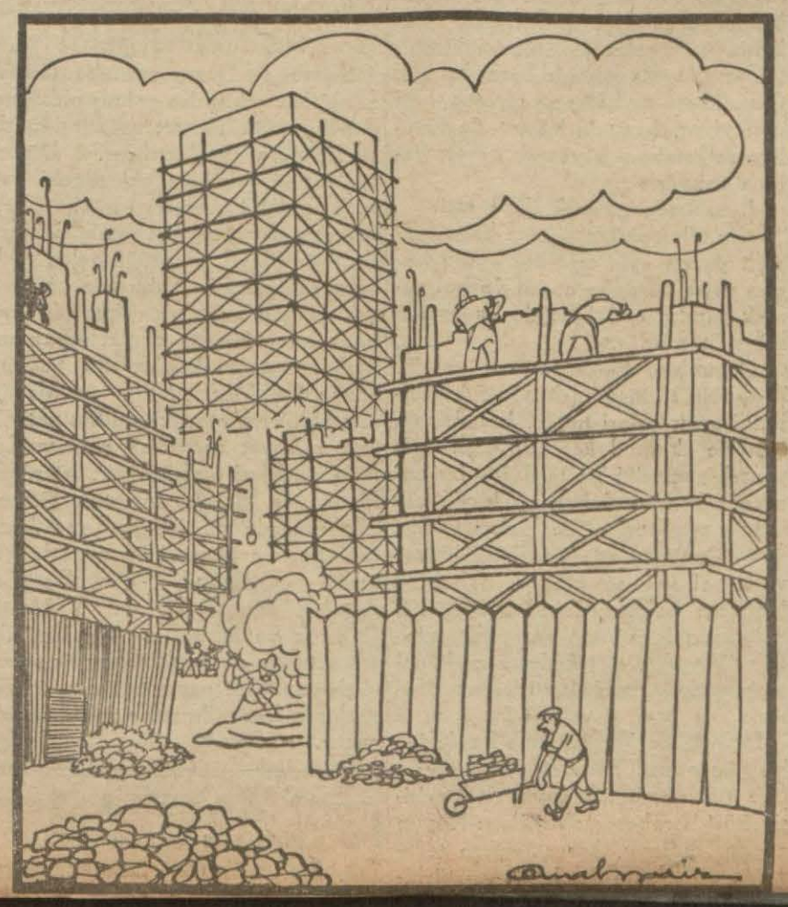

İzmir vilâyetine tarh edilen varlık vergisi

En belli başlı mükelleflerin isimlerini ve verecekleri vergi mktarlarını neşrediyoruz

İzmir 16 (Telefonla) — İzmir vilâyeti varlık vergisi yekûnu 26,701,766 liradır. Yalnız İzmir merkezine ait miktar 24,811,500 liradır. Bütün vilâyetteki mükellef yekûnu 4,475 tir. Yalnız kazalardaki mükellef miktarı 2,796 dır.

Büyük firmalara tarhedilen vergi miktarlarını bildiriyorum:

N. Tarika ve Jül Menaşe 300,000, E. A. Gomel ve şeriki komandit şirketi 400,000, ithalâtçı Hüseyin Hüsnü İkbal 300,000, Roben Politi limited şirketi 500.000, Alber J. Danon ve Mareno Morganato varisleri 500,000 manifaturacı Nuri ve Hüseyin Avni 350,000, manifaturacı Edmon Jiro 500,000, manifaturacı Sağıroğlu Mehmet Süleyman ve Ahmet 600,000, manifaturacı Şamlı Şükrü varisleri ve kardeşleri Nafiz ve Mehmet 700,000, manifaturacı Ahmet İhsan ve T. Necipoğlu 700,000, kâğıt tüccarı Nafiz Mustafa Delen 700,000, ithalâtçı Nuri Sevil 650,000, manifaturacı Hüseyin Tatari ve ortakları 200,000, manifaturacı Süleyman Karacasulu 200,000, ihracatçı Ali Haydar Albayrak 250,000, Yün Mensucat Türk Anonim şirketi 273,000, İhracat Endüstriyel Türk Anonim şirketi 185,000, ihracatçı Mayer Arditi 150,000, ihracatçı Hayim Arditi 150,000, ithalâtçı İsak Kohen 150,000, komisyoncu Danon ve Danon 150,000, komisyoncu Alber ve Jozef Yana 150,000, ithalâtçı Yuda Alkolomba 120,000, manifaturacı Ali Adil ve İzzet 150,000, tüccar Mehmet Fehmi Simsaroğlu 150,000, tütün tüccarı Aziz ve Ahmet Moravalı 120,000, ihracatçı Bünyamin Nahum 100,000, Artur Lâfon ve mahdumları limited şirketi 100,000 lira verecekler-dir.

VARLIK VERGİSİ

Vergi vermiyen mükellefler nerelere sevkedilecekler ?

Muhtelif vilâyetlere tarhedilen Varlık vergisi mikdarı

Varlık vergisi kanunu mucibince bu vergiyi müddeti zarfında vermiyenler bedeni mükelleflyete tâbi tutulacaklardır.

Haber aldığımıza göre mükelleflerden vergi borcunu ödemiyenlerin Erzurumun Zigana, Deveboynu dağ ve geçitlerine, Elâzığ, Diyarbakır, Bitlis, Van, Siirt ve Kopdağı, Palu gibi yerlere sevkedilerek çalıştırılacaklardır.

Adana 15 — Vilâyetimizde varlık vergisi mükelleflerinin listeleri bugün asılmıştır. Ceyhan kazası hariç olmak üzere mükelleflerin miktarı 1057 dir. Bunlardan 512 si çifçi, 37 si bina ve arsa sahibi, 508 i de tüccardır. Ceyhan hariç vilâyete tahakkuk ettirilen varlık vergisi 8,504,387 liradır. Kazalarda tahakkuk ettirilen vergi şunlardır: Kadirli 300,775, Kozan 100,000, Osmaniye 35150, Karaisalı 16200, Bahçe 12500, Saimbeyli 14500, Teke 500 lira... Çifçilerden üç kişi 20000, 6 kişi 15000, 2 kişi 14060, 1 kişi 12000, 9 kişi 10000 lira verecektir.

Gilodo fabrikası 61000, Millî Mensucat Anonim şirketi 325450, Millî Mensucat sahiplerinden Mustafa Özgür 32000, Millî Mensucat limited şirketi 370550, Nuh Naci 270000, Nuri Has 250000, Süleyman Kazmirci 317000, Salamon Benyes 72000, Jorj Lûtfullah ve oğlu 350000, Alber Diyap 300000, Muharrem Hilmi 250000, Yamari Sonuk 20000, Avni ve Rıza Özşahin 40000, Mustafa Berikman 20000, Samuel Neten 3000, Antuan Brezofoli 20000, Salih Bosna vereseleri 30000, Hasan Âtil 61000, Salih Zeki Bugay 50000, Ergiler fabrikası 40000, Ali Galip İkizler 40000, Gaston Mizrahi 50000, Kunhas İlyas 8000, Mehmet Nuri Sabuncu 25000, Mustafa Akdağ 27500, Marko İkiz 300000, doktor Salim Serçe 50000, Malatya Bez fabrikası 39660, Ali Rıza Kelleşeker 20000, Nebati Yağlar fabrikası 8200, Mustafa Sürmeli 1500 lira vereceklerdir.

Samsun 16 (Akşam) — Varlık vergisi mükelleflerine tarhedilen vergi miktarı 1,311,580 liradır. Mükelleflerin listeleri asılmıştır.

(Devamı sahife 2, sütun 6 da)

Dört İngiliz mebusu

Yeni Delhi 15 (A.A.) — Çini ziyaret ettikten sonra İngiltereye dönmekte olan dört İngiliz parlâmento âzası, Türkiyede bir müddet kalmaları hakkında Türkiye hükûmeti tarafından yapılan daveti kabul etmişlerdir.

Atinada 100,000 ölü

Londra 16 (A.A.) — Yunan İstihbarat Nazırı Mihalopulos'un beyanatına göre, 15 aylık işgal müddeti esnasında Atina şehrinin bir

Sabık Fransız Cumhurreisi Lebrun Fransadan kaçtı

Washington 15 (A.A.) — Buraya gelen haberlere göre Fransız cumhurreisi Albert Lebrun, Fransadan kaçarak bitaraf bir memekete iltica etmiştir Washington resmi mahfilleri henüz teyit edilmemiş olan bu haber üzerinde büyük bir alâka göstermektedir. Çünkü Lebrun muhtelif Fransız hiziplerini, Darlan ve de Gaulle gibi şefleri barıştırabilecek bir mevkidedir.

Kendisinin Cumhurreislik sıfatı hiç bir vakit bahis mevzuu olamaz. Çünkü Lebrun istifa etmemiş yalnız Alman tazyiki altında işten uzaklaştırılmıştır. Reislik sıfatını Şimali Afrikada veya diğer bir yerde tekrar zipleri tarafından inkâr edilemez. Bu, Washington resmi mahfillerinin yarı resmi olarak ileri sürdükleri bir mütalâadır.

Vichy 15 (A.A.) — B. Laval ecnebi bir memlekete hareketinden evvel kabineyi toplantıya çağırmıştır. Hareketinin bugün veya yarın olması muhtemeldir.

Doğu cephesinde

Moskova 16 (Radyo) — Dün gece yarısı neşredilen resmî Rus tebliğine göre, 15 birincikânunda Sovyet kuvvetleri Stalingrad mıntakasında ve merkez cephesinde ta-

SÖZÜN GELİŞİ

Köylü ile Şehirli

Köylü ile şehirli en çok şimdi birbirlerine yaklaşmış bulunuyorlar. Eskiden ahbaplık misafirlikten ibaret kalırdı. Şehirlinin bir aralık gürültüden kafası şişer, tozlu havadan bunalır, eğlenceler artık kendisini eğlendirmez olunca kalkar, bir kaç gün için köye giderdi. Bir kaç gün çoktur. Bir gün diyelim. Köye gitmek de kakikatte yakın bir köyde bir dolaşıp çıkmak mânasına alınmalı. Köylü dayıya muhabbetli bir selâm, bir kaç kâse yoğurt, bir kaç tas ayran, gölgeliklerde bir iki saat dinlenme ve Allaha ısmarladık. Şimdi şehirli kökye gitmek, orada yerleşmek için can atmaktadır. Çünkü orada yaşamak daha kolaydır. Dünya harbinden sonra köye yerleşen şehirli allelerin sayısı her halde pek yüksek olmalı.

Köylü de artık şehre eskiden olduğu gibi yılda, beş yılda bir gelmiyor. Her fırsatta şehre inmek arzusundadır. Malının müşterisi çoktur. Şehirliler kendisini dört gözle beklemektedirler. Yeni ahbaplar edinmiştir. İşi sık sık şehirde görünmesini icap ettiriyor. Bu yüzden hem köylünün şehir ve şehirli, hem şehirlinin köy ve köylü hakkındaki düşüncelerinde bazı değişiklikler olması tabiîdir.

Ankarada çıkan «Ülkü» mecmuasının 29 uncu sayısında B. Nüsret Köymen «Türk ata sözlerinde köy ve şehir» mevzulu bir yazısında köye ve şehire dair ata sözlerimizden kırk beş kadarını mevzularına göre tasnif ederek bir araya toplamış. Köylünün şehir ve şehirli hakkında düşündüklerini gösterir ata sözleri içinde bazılarının köylü ve şehirli arasındaki son yaklaşma yüzünden eski kuvvetlerini kaybetmek üzere oldukları nazarı dikkatimizi celbetti.

Meselâ «köylü şehirde sıkılır, şehirli köyde» diye bir ata sözü var. Şimdi bunu tamamen tersine çevirmek hakikate daha ziyade yaklaşmak olur. «Yurdum yuvam köyüm, ben köyümde beyim» şeklindeki ata sözü ise şehirlerin fakirleştiği ve köylülerimizin şehirlerde de pek alâ beylik edebildikleri bu günlere uygun düşmemektedir. Buna mukabil «Köyünden sakın deprenme, suyu görmeden çeprenme» sözünün doğruluk kıymeti şüphesiz iki misline çıkmış bulunuyor. «Köylü kapıyı örtünceye kadar şehirli baş köşeye geçer» sözünde de küçük bir eskime sezilmektedir. Çünkü şehirli hürmet ve itibarı cüzdanın şişkinliğine göre âyâr etmesini bilir. Onun için artık köylü dayıyı pek çiyneyip geçeceğe benzemez.

Şevket Rado

Mahkemelerde:

Alacağını tahsil etmiş!

"Periler padişahının mücevherlerini bir odaya doldursalar elimi uzatmam!„

Maznun Zehra otuz yaşlarında, orta boylu, tıknazca bir kadın. İkinci sulh ceza mahkemesinde sorguya çekiliyor. Yanında hizmet ettiği bayan Münevverin evinden para çalmak suçundan yakalamışlar. Konuşurken başdırmadan önüne bakıp anlatıyor. Ni örtüyor, başını yukarıya kaldırmadan önüne bakıp anlatıyor, Bayan Münevverin evinden altmış lira ile bir sarı altın çalmış, bunlar da sandığında bulunmuş. Fakat kendisi suçu kabul etmiyor:

— Haşaa, hâkim bey haşaaa... Ben başkasının malına el uzatan haramzadelerden değilim. Para değil ya, periler padişahının mücevherlerini bir odaya doldursalar, beni de oraya kilitleseler elimi uzatıp da bir tane almak hatırımdan geçmez. Çünkü böyle şeylerden korkarım. Ya, çaldığım şey üzerimde bulunursa...

— İyi amma, bak, bayan Münevverin altmış lirasını ve bir de altınını çalmışsın. Buna ne diyeceksin?..

— İnanma, beyefendi! Böyle lâflara zinhar inanma!.. El âlemin üzerine çirkef atıp günaha giriyorlar. Ben kimsenin on parasını çalmadım. Tövbeler tövbesi olsun. Çalmak lâfını ağzıma bile alamıyorum. Benim gibi bir kadına hırsızlık yakışır mı?

— Bu paralar senin sandığında bulunmuş.

Zehra baş örtüsünü burunun ucuna kadar kaldırdıktan sonra:

— Evet, dedi. Benim sandığımda para bulundu. Lâkin bunların bayan Münevverin parası olduğu nereden belli imiş, Damga mı vurmuş paraların üzerine? Onlar benim kendi paramdır.

— Sen bu paraları nereden almıştın?

— Haaa... Onu da söyliyeyim bay reis. Ben bayan Münevverin yanında on beş senedenberi çalışıyorum. Şimdiye kadar bana on para aylık vermedi. Boğazı tokluğuna gece gündüz çalıştım. İnsan bir evin hizmetini bedâva yapar mı hâkim bey? Ben de insanım. Hastalık var, sağlık var. Hadi, eskiden çocuktum, aklım erimoyrdu. Lâkin şimdi benim de aklım başıma geldi. Başım sıkışıverse köşemde on param yok. Şimdiye kadar bayan Münevverden ayda iki lira alsam, on beş senede dünyanın parası olurdu. Kendisine bir kaç defa söyledim; «sen parayı ne yapacaksın? Sana lâzım olan şeyleri ben alıyorum. Sonra paraya da ihtiyacın olursa veririm» diye başından savdı. Eh, benim de canıma tak dedi bay reis. Bir gün konsolun gözü açık duruyordu. İçinde bir çok paralar vardı. Arasından altmış lira ile bir sarı altını alıp sakladım. Bu benim halis muhlis kendi paramdır. Anamın sütü gibi helâldir. Hiç kimse karışamaz o paralara. Hem on beş sene beni parasız pulsuz çalıştırıyor, hem de hakettiğim paraları istemeğe sıkılmıyor mu? Zaten bir daha onun yanında çalışmıyacağım, buradan çıkınca başka yere gidip iş arayacağım. Ben çalıştıktan sonra iş çoook, hâkim bey. Mükemmel çamaşır yıkarım, tahta silerim, yemek pişirir, bulaşık yıkarım. Benim gibi hizmetçiyi kim olsa öper de başına kor.

Fakat Zehranın umduğu çıkmadı. Hâkim kendisinin tevkifine karar verdi. Zehra başka yerde iş aramağa hazırlanırken Tevkifhaneye gönderildi.

3600 lise ve ortamektep talebesine yemek

Liselerle ortamektep talebesinden fakir olan 3600 küsur çocuğa tatil zamanına kadar sıcak yemek verilmesi için Kızılay tarafından tertibat alındığını yazmıştık. Son kararlaşan şekle göre bu çocukların sıcak yemekleri leylî mekteplerde pişecek ve o civardaki nehrî mekteplere gönderilecektir. Sıcak yemek dağıtılması işine ikincikânun ayından itibaren başlanacaktır. Yemeklerde kullanılacak erzak temin edilmiştir.

Halka bir yardım

Çiçek hastalığiyle mücadelede halka bir yardım olmak üzere Aksarayda Lâlelide tayyare apartımanının 2 nci dairesinde 17 numarada doktor Necaeddin Atasağun ve Çarşıkapıda tramvay caddesinde 99 numarada fennî sünnetçi ve sıhhat memuru Avni Türkcan ve sıhhat memurlarından bay Cahit Yucanın

Çimento hakkında beyannameler veriliyor

Çimentonun beyananmeye tâbi tutulacağı yazılmıştı. Gerek inşaat sahipleri, gerek müteahhitler — resmî, hususî inşaatla meşgul olsunlar, olmasınlar — ellerindeki çimentonun mikatını gösteren beyanname vereceklerinden bu beyannameler Vilâyet tarafından alınmağa başlanmıştır. Beyannamelerin verilmesinin arkası kesildikten sonra netice Vilâyet tarafından Hükûmete bildirilecek ve bundan sonra Vekâlet, halka ve müesseselere çimento vermeğe başlıyacaktır.

Yozgat şehir imar plânı

Yozgat imar plânının tanzimi işi, mütehassıs yüksek mimar Seyfi Arkan'a ihale edilmiş ve nâzım plânlar hazırlanmıştır. Yozgadın plânlı kalkınması bakımından çok lüzumlu olan bu çalışmaların ileri

Lokantalarda 50 çeşit yemek ve tatlı var

Çeşitlerin tahdidi hakkında bir koordinasyon kararı çıkması bekleniyor

Son iki karardan sonra müşteriler yüzde 50 - 60 nisbetinde azaldı — Lokantalara kimler gidiyor ve lokantacılar neler anlatıyorlar?

Öylelerimiz vardır ki, tütünün sıhhati için zararlı olduğunu bilir, «Şu sigarayı içmesem ne iyi olacak. Yalnız sıhhatim değil, en azından ayda altı lira sigara param da yanıma kâr kalacak» der; fakat bu hesabı yapabildiği halde bir türlü nefsine hâkim olamaz, sigarasını içer ve her ay cebinde kalacak altı lirayı günde yirmişer kuruş olarak tütüncünün önüne bırakmaktan bir türlü vazgeçemez. Bu ve buna benzer birçok alışkanlıklardan, ancak mecburiyet çerçevesi içine girildiği zaman vazgeçilebilir.

Birçoklarımızın lokantada yemek yemeleri de buna benzer bir alışkanlıktan başka nedir ki... Evinde her gün muntazaman yemek piştiği halde, öğle yemeklerini — hattâ çok defa ifrata vararak — akşam yemeklerini de lokantada yiyenlere, bu yüzden füzuli bir takım masrafa katlananlara az mı raslarız... Fakat son günlerde lokantada yemek yemek alışkanlığından vazgeçenler olduğu görülmektedir. Sebebi de, bazı kararların tatbikına geçilmesidir. Bu kabil kimseleri lokantada yemek yemekten vazgeçmeğe mecbur eden kararlardan biri, lokantalarda müşteriye ekmek verilmemesi ve yemek yiyeceklerin lokantaya giderken ekmeklerini beraberlerinde götürmeleri, diğeri de tabldot usulünün tatbikıdır.

Ayrı ayrı kendilerile konuştuğum lokantacıların söylediklerine göre, lokantada yemek yiyenlerin çoğunu memurlar ve diğer serbest iş sahipleri teşkil etmektedir. Lokantaya gideceklerin ekmeklerini beraberlerinde götürmeleri mecburiyeti çıkınca, birçokları: «Mademki ekmeğimi götürüyorum, bunu paket yaptığım kâğıdı biraz daha büyükçe tutarak yemeğimi de sarsam ve götürsem daha iyi olmaz mı?» demiş ve böylelikle evlerinden çıkarlarken ekmeklerile beraber yemeklerini de çalıştıkları yere götürenler hayli çoğalmıştır. Bu kararın tatbikına başlandıktan sonra lokantada yemek yiyenlerin yüzde otuz nispetinde azaldığını söyliyen lokantacılar, tabldot hakkındaki kararın çıkmasından sonra ise müşterilerin yüzde 50, hattâ 60 nispetinde azaldığını sağlam tetkik ve hesaplara dayanarak ileri sürmektedirler. Görülüyor ki insan, önündeki imkân hududu daraltılınca her türlü alışkanlığından kolaylıkla vazgeçebiliyor.

Kendilerile konuştuğum bir çok lokantacılar diyorlar ki:

«Müşterilerimizin içinden öylelerini tanırız ki, onu lokantada yemek yemeğe mecbur eden şey, evinde yemek bulunmaması, yemek paketini çalıştığı yere taşımaktan üşenmesi değil, sadece alışkanlıktır. Boğazına düşkün hayli insanlar vardır ki evinde pişmiş yemeği yalnız ev halkı yer, o ise öğle ve akşam yemeklerini lokantada yemekten bir türlü vazgeçemez. Fakat gerek lokantaya ekmek getirmek mecburiyeti, gerekse tabldot usulünün ihdası bu boğazına düşkün müşterilerimizi lokantadan çekmiş bulunmaktadır. Onlar için faydalı bir karardır bu.. Çünkü hem ev halkı ne yiyorsa o da onu yiyor, hem de lokantada fuzulî yere bırakacağı yemek parası yanına kalıyor.»

Lokantacı, gülerek ilâve etti:

«Bu aile reisinin yanına kalan yemek parası evin işçesine katıldığından evde de daha çeşitli ve bol yemek yapılır, evdekiler de bu sayede müstefit olurlar.»

Çocukları, karısı, annesi vesaire evde bir türlü yemek yiyerek günlerini geçirdikleri halde, babalarının öğle ve akşam lokantada çeşit çeşit yemek yemesini hiç te doğru bir hareket bulmıyan lokantacı böyle babaları ayıpladığını da gizlemiyerek:

— Çok rica ederim, dedi, birinci ve ikinci sınıf lokantaları dolaşınız. Listelere bakınız, tabldot usulünün ihdasındaki gayenin başarılamadığını, üçe ayrılan tabldotta çeşit çeşit yemekler olduğunu göreceksiniz.»

Dolaştığım lokantaların listelerine bir göz attım. Tabldot 150 kuruş... Üçe ayrılan yemek çeşitlerinden birincisini beraberce okuyalım: Koyun paçası, et suyu, karışık sebze tereyağlı, ayşekadın fasulye, kış türlüyoğurtlu, kuru fasulye, fırın makarna, pilâv, barbunya fasulye zeytinyağlı, yaprak dolması zeytinyağlı, uskumru ıskara, kılıç fırın. Tam 16 çeşit yemek.

İkinci yemeğe geçelim: Koyun haşlaması, tavuk ve piliç haşlaması, biftek salçalı, mersin kebabı, çiftlik kızartması, testi kebabı sebzeli, tepsi pirzolası, döner kebabı, hindi kızartma, piliç kızartma, kuzu fırın, rosto patatesli, karışık ıskara, ıskara etler, kuzu soğuk, kuzu çiğer ıskara, kılıç şişte, kefal tava, lüfer ıskara. Tam 19 çeşit yemek.

Üçüncü yemek, tatlılar: Krem karemel, keşkül, incir tatlısı, kabak tatlısı, elma komposto, kayısı komposto, sütlâç, kavun, elma meyva, mandalina. Bu da 10 çeşit. Hepsi 45 türlü yemek ve tatlı!..

Saydığımız bu yemeklerden birincisi 40, ikincisi 75, üçüncüsü de 35 kuruş olarak hesaplanmış ve bu suretle tabldota 150 kuruş fiat konmuş. Birinci ve ikinci sınıf lokantalarda bu tabldottan sonra bir de alakart yemekler vardır ki onlar da 10 kadar tutmakta ve lokantada mevcut yemek çeşidi 55 e çıkmaktadır. Alakartta bir beyin salatası 60, bir levrek tavası ise 100 kuruştur!...

Lokantacılardan bir çokları, tabldot usulünün halk aleyhine olduğunu söyliyerek diyorlar ki:

«Evelce gelip bir çeşit yemek yiyerek 40-50 kuruşla karnını doyuran bir müşteri bugün 150 kuruşa tabldot yemek yemeğe mecbur oluyor. Bu ise müşterinin kesesine dokunmaktadır. Müşterilerin son günlerde azalmasının bir sebebini de bunda aramak icap eder.»

Lokantacılardan bazıları, yemek çeşitlerinin azaltılmasının faydalı neticeler vermiyeceğini söylemekte iseler de, bir kısmı da:

— Esasen müşteri azalmıştır. Şimdiki halde müşterilerimizden çoğunu yerliler ve evliler değil, misafireten gelenler ve bekârlar teşkil etmektedir. Çeşitlerin azalması bu bakımdan lokantalar için zararlı olmıyabilir.» diyorlar.

En son olarak da belediye iktisat müdür vekili ile konuştum. Yemek çeşitlerini tahdit etmenin belediyenin salâhiyeti haricinde görüldüğünü söyledi ve tabldot usulünün ihdası hakkındaki haberin gazetelere yanlış aksettiğini, yemekleri 3 veya 4 çeşitten fazla yapılamaz diye tahdit etmenin bir koordinasyon kararı işi olduğunu ilâve ettikten sonra:

— Bu mesele Ankaraya yazılmıştır. Vali ve belediye reisi Dr. Lûtfi Kırdar bu işle yakından meşgul olmaktadır. Umarım ki yakında bir koordinasyon kararı çıkar.» dedi.

Ben de umuyorum ki, yemek çeşitleri tahdit edilirse daha bir çok vatandaş yemeklerini evlerinde yemeğe veya evlerinden yemek getirmeğe alışacaklardır.»

Cemalettin Bildik

Mersin ve Hatay ticaret müdürleri geldi

Mersin ve Hatay mıntaka Ticaret müdürleri şehrimize gelmiş olduğundan mıntaka Ticaret müdürlüğünde toplantılara başlanmıştır. Dünkü toplantıda şehrimizdeki ecnebi ve yerli nakliyat acenteleri mümessilleri bulunmuştur. İstanbul mıntaka Ticaret müdürlüğü, gümrüğe gelen malların sahiplerini bulmakta güçlük çektiğinden nakliyat şirketleri ve bankalar vasıtasile ithalât eşyası sahipleri bulunmaktadır. Bu hususta alınan tedbirler Hatay ve Mersin mıntaka Ticaret müdürlerine anlatılmış, nakliyat acenteleri mümessillerinin dilekleri dinlenmiştir. İstanbul, Mersin ve Hatay mıntaka Ticaret müdürlerinin şehrimizde yaptıkları toplantıların neticesi bir raporla Ticaret Vekâletine bildirilecektir. Bundan sonra Ticaret Vekâleti, Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti ile müştereken alınacak tedbirler sayesinde malların uzun müddet gümrüklerde bekletilmesine mâni olunacaktır.

Takvim

Zilhicce 8 — Kasım 39

S.	İm.	Gü.	Öğ.	İkl.	Ak.	Yat.
F.	12.50	2.28	7.28	9.48	12.00	1.39

HARB DURUMU

Libya'da takib devam ediyor

Rommel'in Trablus'a hattâ Tunus'a çekilmesi ihtimalinden bahsediliyor

Şimalî Afrikada:

Libyada Rommel'in kuvvetleri çekilmekte, İngiliz sekizinci ordusu tarafından takibedilmektedir. Mamafih iki tarafın esas kuvvetleri arasında büyük mesafe vardır. İngilizler Bingaziyi alarak Elagehila önüne geldikleri zaman Mihverin burada esaslı bir mukavemet göstereceğini tahmin etmişler ve hazırlık yapmak için duraklamışlardı. Bu suretle 3 hafta zaman geçti. Şimdi anlaşılıyor ki, mareşal Rommel bu müddet zarfında Elagehila'da hafif artçı kıtaları bırakarak asıl kuvvetlerini garba doğru çekmiştir. Sekizinci ordu ile büyük Mihver kuvvetleri arasında büyük mesafe bulunması bundan ileri geliyor.

Mareşal Rommel nereye kadar çekilecek, sekizinci ordu ile nerede muharebeyi kabul edecektir? Bu hususta fikirler muhteliftir. Mareşalın, Elagehila'nın 250 kilometre kadar garbında Vadielkebir'de bir cephe kuracağını söyliyenler olduğu gibi, 500 kilometre uzakta ve Trablus yakınında Misurata'ya kadar çekileceğini iddia edenler de vardır. Bazı askerî muharrirler daha ileri giderek, Rommel'in elindeki kuvvetleri maceraya atmak istemiyeceğini, bu sebeple yüzde yüz emin olmadıkça hiçbir yerde harbi kabul etmiyeceğini, hattâ icabederse Trablusgarbı da bırakarak Tunus'a çekileceğini ileri sürüyorlar. Dün, Madrid'den gelen bir telgraf da Rommel'in Tunus'a çekilmesi ihtimalinden bahsediyor.

Bu son mütalâa en doğru gibi görünüyor. Filhakika bugün Mihver için Tunus, Trablusgarptan daha mühimdir. Bu sebeple Rommel tehlikeli hareketlerden çekinerek icabederse kuvvetlerile Tunus'a çekilecek, oradaki kıtalarla birleşecektir. Bu, Mihvere birkaç noktadan fayda temin edecektir: 1 — Münakale hatları kısalacaktır. 2 — Tunusun iklimi Trablusa nazaran çok daha müsait olduğundan, burada daha iyi harbetmek ve bazı malzemeyi yerinde tedarik eylemek kabil olacaktır. 3 — Müttefik kuvvetler üslerinden çok uzaklaşacaklar, ikmal işlerinde zorluklarla karşılaşacaklardır.

Mamafih bu, Rommel'in hiçbir yerde durmadan çekileceği mânasına gelmez. Alman kumandanı geniş çöl sahasında ve daha gerilerde hiç şüphesiz birçok manevralar yapacaktır. Ancak bu manevralar neticesiz kaldığı takdirde Tunus'a ricat edecektir. Rommel, İngiliz ilerlemesini yavaşlatmak için çölde geniş mayn tarlaları da vücuda getiriyor.

Tunustaki harekâta gelince, burada yeni bir şey yoktur. İki taraf da hazırlıkla meşguldür. Yalnız hava faaliyeti vardır.

Doğu cephesinde:

Stalingrad'da ve orta kesimde iki taraf şiddetli hücumlarda bulunuyor. Alman hücumları şiddetini arttırmaktadır. Moskova tebliğleri bazı noktalarda, bilhassa Stalingrad'ın cenup doğusunda Almanların Sovyet hatlarına girmeğe muvaffak olduklarını kabul ediyor. Buna mukabil birçok hücumların tardedildiğini ve Stalingrad şehrinde 40 Alman ateş noktasının tahribedildiğini bildiriyor.

Uzak Doğuda:

Müttefik kuvvetler Yeni Gine adasında Buna'yı zaptetmişlerdir. Buna, adanın şark kısmında Japonların elinde bulunan mühim bir üstü. Japonlar geçen mart iptidalarında Buna'nın 250 kilometre şimal batısında Lae ve Salamaua'ya, temmuzda da Buna'ya asker çıkarmışlardı. Buna'da yerleştikten ve burasını tahkim ettikten sonra dağ yolları ve ormanlardan cenuba doğru ilerlemişler, adanın cenubunda mühim Moresby limanına 50 kilometre kadar yaklaşmışlardı. Moresby'yi almış olsalardı Yeni Gine ile Avustralya arasındaki boğaza hâkim olacaklar ve Avustralyayı tehdidedebileceklerdi.

Avustralya ve Amerikan kuvvetleri 3 ay evvel karşı hücuma geçerek Japonları geri sürmüş ve nihayet Buna'yı zaptetmişlerdir. Şimdi yakında Lae ve Salamauaya karşı hareketin başlaması beklenebilir. Buralarda çetin çarpışmalar olacaktır.

Edirne Parti Vilâyet kongresi

Edirne (Akşam) — C. H. Partimiz Vilâyet kongresinin sona ermesi dolayısile Parti müfettişimiz Kocaeli mebusu Ragıp Akça tarafından bugün Belediyede bir ziyafet verilmiştir.

Partimiz Vilâyet İdare heyeti reisliğine Dr. İsmail Hakkı Kutkam, Halkevi başkanlığına Dr. Sezai Konukgil seçilmiştir.

Ticaret odaları ve borsaları kanunu

Ankara 16 (Akşam) — Ticarte odaları ve borsalarile esnaf cemiyetlerini teşkilâtlandırma kanun lâyihası Meclisin tatilinden evvel çıkacaktır. Lâyiha, Adliye encümeninde tetkikleri bitirilerek İktisat encümenine verilmiştir.

Hava kurumunun geliri çok arttı

Ankara 15 (A.A.) — Türk Hava Kurumu genel merkez heyetinin son toplantısında okunan rapora göre, 1942 yılı için tahmin edilmiş olan üç milyon lira gelire karşı dokuz aylık bir devrede Kuruma yapılan yardımın 4,044,179 lirayı bulduğu bildirilmekte ve halkımızın bu yürekten ilgisinin büyük ölküye ulaşılmasını kolaylaştıracak sevindirici bir işaret olarak karşılanmaktadır.

Kıtalar birbirine göklerden bağlanıyor; milletlerin dişili, erkekli bütün çalışan kolları havalarda vazife alıyorlar. Kurbanlarımızı göklerimizin korunması için Hava Kurumuna armağan edelim.

Varlık vergisi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Hatay vilâyetinde

Antakya 15 (A.A.) — Varlık vergisi listeleri bugün vilâyetin bütün kazalarında asılmıştır. 3,235,140 lira tutan bu verginin kazalara göre taksimi şudur: İskenderun 1,002,200, Antakya 947,850 lira, Kırıkhan 764,800 lira, Reyhanlıye 333,590 lira, Dörtyol 171,100 lira, Yayladağı 8,000 lira, Hassa 7,600 lira.

Bandırmada tahakkuk ettirilen miktar

Bandırma (Akşam) — Kaza kaymakamının riyaseti altında teşekkül eden komisyon çalışmasını bitirmiş ve kaza dahilinde 94 mükellefe 210,250 lira ve ayrıca büyük çiftliklere de 18750 lira ki ceman 229.000 liralık varlık vergisi tahakkuk ettirmiş ve listeler halkın görebilecekleri mahallere asılmıştır.

Bunların başlıcaları şunlardır: Asri un fabrikası 80,000 lira, direktörü 6,000 lira, zahire tüccarı Habibullah Hamarat 17,775 lira, Hırdavaçtı Hamdi Tarhan 9,000 lira, Bereket Bakkaliyesi 6,000 lira, zahireci Bekir Eriş 3,000 lira, Zahire şirketi 3,000 lira, fırıncı Mehmet Kılkış 3,000 lira, İkişer bin lira verenler de Abdullah Özmelek, Suat Esin, Fehmi Kapçak, Ali Fahri, Sadık Diri, Emin Biçerden ibaretti. Diğerleri de 1,500, 1000, 500 lira vereceklerdir.

Konyada komisyon değişti

Konya'da çıkan Babalık gazetesi yazıyor: Şehrimizde teşkil edilen varlık vergisi komisyonu toplantı ve işlerini zamanında yapmadığı için kanunu gereğince değiştirilmiştir. Ye-

ŞEHİR HABERLERİ

AKŞAMDAN AKŞAMA

On üçüncü ulusal ekonomi haftasında vazifelerimize bir kuşbakışı

On üçüncü «Tasarruf ve yerli mallar haftası» içinde bulunuyoruz.

Bir vücut inkişaf ederken ona evvelâ ana sütü, derken tapyoka, sonra hafif gıdalar nihayet baklava börek verilir. Her hastalanışta da yiyecekler öyle âyar edilir.

Her yılın Yerli mallar haftasında propaganda ve telkin umdeleri değişti.

Bu yıl, bilhassa, mal kıtlığı karşısındayız. İstihsal edici insanlarımızdan bir çoğu, bu karışık dünya vaziyeti dolayısile ordu hizmtinde tetikte duruyor. Bu üreticiler yoğaltıcı haline geldikleri için geride kalanlar, kadınlı, çocuklu, ihtiyarlı müstahsil olmanın yolunu aramalıdır. — Bir millet nüfusunun çokluğu ile kıymet almaz; ancak iktisadî nüfusunun çokluğu ile kıymet alır. Diğer bir tâbirle: Bir günde milletçe kaç milyon saatlik iş görüyorsak o kadar değerli bir milletiz. — Ve sen, şahsan, ey vatandaş, günde su karışmamış kaç saat faydalı birşey yapıyorsan şu camiaya o kadar faydalısın.. Gerisi lâfı güzaftır...

Yine bu yıl göz önünde tutacağımız bir mesele: Açgözlülükten vazgeçmektir. Evvelâ istihlâkimizi kısarak, katra, habbe ziyan etmiyerek... Sonra da, meşhur romanda ve filiminde «Altına hücum» edildiği gibi «mala hücum» etmiyerek... — Şu cihet muhakkaktır: İstifçiler, büyük ziyandadırlar. Patatesleri filizlenmiş, yağları acımış, unları kurtlanmıştır, ballarına karınca üşüşmüştür. Dükkânlarda kalsaydı, hepimiz bol bol yetişecek olan nice mallar, muhafaza şeklini bilmiyen hususî şahıslar elinde ziyan ve sebil olmuştur. — Şehirlerimizin belli başlı sıkıntısı bu yüzdendir.

Köylülerimize gelince, bu darlık yılı içinde, hükûmetin de çok yerinde bir siyasetile onlara gün doğmuştur. Hükûmet şöyle düşündü: «Şayet köylüyü refaha kavuşturursak memleketin içtimaî ve iktisadî çehresi değişir ve istikbal artar.» Bu ümidden inkisar doğmamasını bütün kalbimizle dileriz. «Ulusal ekonomi ve artırma kurumu genel başkanı Balıkesir mebusu K. Özalp şöyle yazıyor:

«Bazı bölgelerimizde köylülerimizin bile israfa ve sefahate başladıkları görülüyor. Bunlara anlatılmalıdır ki, bu rüyanın sonu çok acıklı olacaktır. Ellerine geçen parayı rakıya, tütüne, karıya, keyfe kumara harcayıp çarçur edenler tabiî zamanlar dönüp te tekrar fiatler tabiî hadlere düşünce o vakit başlarını taştan taşa vursalar, yine son pişmanlık para etmiyecektir.

Akıllı ve ilerisini gören köylüler, fazla kazançlarını istihsallerini arttırmağa, evlerini, ahırlarını, ağıllarını istihsal vasıtalarını düzeltmeğe sarfetmelidirler. Ve kara günler için bir yana birşey saklamalıdırlar.»

Bu pek yerinde nasihata ilâve edecek bir söz bulamıyoruz.

Geçen harbe iştirâk etmemek fırsatını bulan milletler, neticede zengin olmuşlardı. Avrupa ateşe yanarken biz, sağ salimiz. Öyleyken bile, sırf kendi kendimizi idare edememek yüzünden fakirleşir, 1939 dakinden kötü bir iktisadî duruma düşersek kendi kendimizi affedemeyiz...

Diğer bir bahis:

Elinde bol parası olanlar, bunu piyasada kıtlaşan mallara kapatmayıp, müstahsil bazı işleri ihdas etmeli, hiç değilse bu tarz işleri tanzim edecek bankalara paralarını yatırmalıdır.

Böyleleri başka cihetten de insaflı olmalıdır: Türk milletinin birleşik bir aile olduğunu unutmıyarak, bu darlık senelerinde ıstırap çekenlere hamiyet kesirlerini açmalıdırlar. Bu, yalnız en zenginlerin değil, ortahallilerin bile boyunlarına vicdan borcudur.

***

İşte, On üçüncü ekonomi haftasının umdelerine kuşbakışı bakarsak milletçe üzerimize böyle vazifeler düştüğünü görürüz.

(Vâ - Nû)

★ Büyükadada Lâlahatun sokağında oturan bakkal Nikonun karısı 42 yaşında Parleyim dün evin ikinci katında açık pencerenin kenarına tırmanarak camları silmek isterken muvazenesini kaybedip bahçeye düşmüş, başından ağır yaralanmıştır. Yaralı kadın hastaneye kaldırılmıştır.

Memurlara, mütekaitlere şeker

Tevziat başlıyor, dağıtma yerlerini yazıyoruz

İstanbul Vilâyetinden tebliğ edilmiştir:

1 — Memur ve müstahdemlerle dul, yetim ve mütekaitlerin kânunuevvel istihkakları için nüfus başına yapılacak 500 gram şeker tevziatı İstanbul memurlar istihlâk kooperatifi namına semtleri aşağıda gösterilen bayilerce icra olunacaktır.

2 — Alâkalılar ellerinde bulunan ekmek kartlarını bu bayilere ibraz ederek kartların sol üst köşesini teşkil eden (İ. B. ekmek kartı İkinci Teşrin. Birinci Kânun) ibaresini taşıyan müstatilin tevdii mukabilinde alacaklardır

3 — Kooperatif dağıtma işini intizar ve izdihama meydan vermemek için resen yapılacağı gibi daire ve müesseseler de Vilâyet makamının müsaadesile memurlarının istihkaklarını mutemetleri vasıtasile aldırabilirler Şu kadar ki ekmek kartlarından kesilen müstatilin toplanarak yüzer ve ellişerlik paftalar halinde kooperatife tevdii icabeder.

4 — Dağıtma merkezleri vasıtasile perakende olarak kese kâğıtları içinde arzedilecek kesme şekerlerin beher kilosu 155 kuruştur.

5 — Kooperatif tarafından mutemetlere bir sandıktan aşağı olmamak üzere doğrudan doğruya teslim edilecek şekerlerin beher kilosu 150 kuruş üzerinden hesap edilecektir. Bu kabil şekerlerin bedeli 155 kuruşu geçmemek üzere ilgili dairelerce tesbit ve tevziatın bunlar tarafından yapılabileceği tebliğ olunur.

1 — Kâzım ve Mehmet kardeşler (Hilâl şeker Fab. satış mağazası) Tahtakale No. 97.

2 — Hafız Mustafa mahdumu Cemil: Bahçekapı.

3 — Selim Kantmen şekerci: Sirkeci Hamidiye Cad.

4 — Rıza Uygur: Şekerci Divanyolu.

5 — Hilmi Sel: Şekerci Bayezit Ordu Cad.

6 — Faik Başaran: Şehzadebaşı camii karşısı.

7 — Recep Funda: Lâleli pazarı Lâleli Ordu Cad. 263.

8 — Hüsnü Tunçbilek Şekerci: Aksaray Ordu Cad. 558.

9 — Ahmet Fikri şekerci: Beyoğlu Balıkpazarı.

10 — İsmail Hakkı şekerci: Pangaltı.

11 — Tahsin Teke şekerci: Kasımpaşa Zincirlikuyu Cad. 7.

12 — Kemal Güray şekerci: Beşiktaş tramvay Cad.

13 — Kemal Fadıl şekerci: Beşiktaş Ortabahçe Cad. 31.

14 — Hasan Alptekin şekersi: Üsküdar Çarşıboyu.

15 — Şevki Kara şekerci: Kadıköy Söğütlüçeşme Cad.

16 — Halit Ziya: Maçka'da Maçka pazarı.

17 — Ömer Ulaş: Şişli Osmanbey Rumeli caddesi.

Balık akını

Uskumru toptan 20 kuruşa satılıyor

İki gündenberi uskumru akını tekrar başlamıştır. Hergün Balıkhaneye 100 bin çift uskumru getirilerek kilosu 20 kuruştan satılmaktadır. Balıkhane ve Balıkhane civarından balık tedarik edenler ucuz fiatle balık almakta, Balıkhaneden uzaklaştıkça balığın fiati de artmaktadır. Dün, Beyoğlu Balıkpazarında uskumrunun kilosu 50 - 60 kuruş idi.

Diğer taraftan hergün 50 - 60 bin çift torik tutularak Balıkhaneye getirilmektedir. Buz fiatine kilo başında 4 kuruş zam yapıldığı yazılmıştı. Bu kararın tatbikine dünden itibaren başlanmıştır. Dün balıkçılar, hergünkünden daha az buz satın almışlar ve bu sebeple dünkü balık ihracı da o nispette az olmuştur.

İktisat fakültesindeki merasim

Tasarruf ve Yerli mallar haftası münasebetile İktisat fakültesinin tertibettiği tören, bugün saat 16 da Üniversite merkez binasında 1 numaralı salonda yapılacaktır.

Töreni rektör Cemil Bilsel açacak ve Ulusal ekonomi ve arttırma kurumu sayın Başkanı general Kâzım Ö--lp duygularını söyliyecektir. Ayrıca üç profesörle talebe de söz alacaktır. Tören, fakülte dekanının bir söylevi ile kapanacaktır.

Hakikî bir roman!..

Büyük bir facianın son kahramanı da öldü

Sofyadaki düğün — Kesbiter kalfanın evinden dönerken...

Bundan birkaç gün evvel Lâlelide, Tayyare apartımanında 96 yaşında bir kadın öldü. Ona Lâleli ve civarı, bütün bir semt, hattâ bütün İstanbul sadece «Hanımefendi» derdi. O kadar ki bir asra yakın bir zamandanberi «Hanımefendi» diye çağırıldığı için asıl ismini bilen pek azdı. Son yıllarda gayet mütevazı bir bütçe ile geçindiği halde bakkal çırağından, apartıman kapıcısından, kapıcına çağırdığı tenekeciye kadar herkes kendisine «Hanımefendi diye hitabederdi..

«Hanımefendi» nin ölümü ile İstanbul çocuklarının yıllarca kulaklarını dolduran mühim bir hikâyenin kahramanı, şehrin maruf bir siması, ve canlı bir tarih vesikası maziye intikal etmiş oldu.

«Hanımefendi» kimdi?.. Bunu söylemeden evvel size vaktile, dinlerken tüylerimi diken diken eden bir hikâyeden bahsedeyim.. Şu vakayı işitmişsinizdir sanırım:

Abdülhamit zamanında bir gece Köprü açıkken bir paşa damadı kupa arabasile geçiyormuş... Köprü memurlarının bağırmalarına katiyen aldırış etmeden arabayı sürdürmüş ve Köprünün tam orta yerine gelince facia kendisini göstermiş... Araba Köprünün açık yerine uçmuş, sulara gömülmüş!.. Ve içindekiler boğulmuşlar!..

Bu facia yıllarca İstanbulluların zihinlerini oyalamıştır. İşte bahsettiğimiz «Hanımefendi» bir gece arabasile, atlarile denize uçan zatın zevcesiydi... Ve bu facianın hayatta kalan en yakın kahramanı idi.

Birkaç gün evvel yüz yaşına yakın bir çağda, bütün hâfızasını, neşesini ve derin nezaketini son dakikasına kadar muhafaza ederek ölen, Bn. Sabihanın hayatı hakikaten büyük ve gayet enteresan bir roman olacak kadar meraklıdır. Kendisi eski İstanbul şehreminlerinden Mazhar paşanın kızıdır. Ve Köprüden, arabasile, atlarile denize uçan kocası Kemal bey Ülâyı evvel ricalinden idi. İstanbulluların yarım yamalak ve yalnız bildikleri bu faciayı «Hanımefendi» hayrete şayan teferruatile anlatırdı. Bu müthiş vaka kadar Bn. Sabiha ile Kemal beyin evlenmeleri ve bir zamanlar Mazhar paşanın konağında geçirdikleri hayat da gayet meraklıdır.

Sofyada bir Türk düğünü...

Sabiha hanımla Kemal bey Sofyada evlenmişlerdir. Mazhar paşa o zamanlar Sofyaya mutasarrıf tâyin edilmişti. Ailesile beraber yola çıktı. Sofya şimendiferi henüz yapılmadığı için seyahat oldukça müşküldü. Mazhar paşa pek kalabalık bir alle ile, uşaklar, hizmetçiler, arabacılar, seyisler, bahçıvanlar, cariyelerle evvelâ vapurla Varnaya çıktı. Oradan bu kafile arabalara taksim oldular ve Rusçuk yolunu tuttular. Nihayet fındık kabuğu gibi bir nehir vapuru onları Sofya yakınlarında Luma'ya çıkardı. Arabalar da arkadan geliyordu. Burada tekrar kara yoluna koyuldular ve Sofyaya ulaştılar.

Mutasarrıf ailesinin bir kafile halinde Sofyaya girişi o zamanlar büyük bir hâdise olmuştu.

Kemal bey buranın eşrafındandı. Paşa onu pek zeki, istikbali parlak bir genç olarak görmüştü.

İşte bu suretle evlendirilmelerine karar verildi. Yapılan düğün o zamana kadar Balkanlarda görülmemiş derecede büyüktü. Bütün Sofya ayağa kalktı ve 25 gün, 25 gece eğlenildi.

İstanbuldan ve Selânikten çengiler getirildi. Hattâ Selânikten meşhur çengi «Küçük Kâmile» 100 altın verilerek getirtilmişti.

Küçük Kâmile düğün şerefine oynadı. Herkes mesuttu. Bilhassa Sabiha hanım kocasını daha ilk görüşte pek beğenmiş ve son derecede sevmişti. Çünkü Kemal bey fevkalâde yakışıklılığı ile şöhret kazanmıştı... Düğün saadet içinde bitti.

Kim derdi ki bir düğünle başlıyan bu saadet, gene bir düğün gecesi büyük bir facia ile nihayetlenecektir.

22 cariye, 10 ahçı, 12 bahçıvan..

Nihayet Mazhar paşa tekrar İstanbula döndü. Ve Beşiktaştaki mükellef konağına yerleşti.

Sabiha hanımla Kemal bey burada bir masal dekorunu andıran bir dlbdebe içinde yaşıyorlardı. Sabiha hanımın 22 cariyesi vardı. Mutfaktaki ahçılar 10 kişi idi. Bahçede 12 bahçıvan çalışıyordu.

Ve yalnız İstanbulda değil, hattâ bütün memlekette Mazhar paşanın bahçesi nam kazanmıştı. Bu bahçede Türkiye topraklarında yetiştirilmesi kabil olan her şey ekiliyor, büyütülüyordu. Baş bahçıvan, Abdülhamidin birçok defa hususî iltifatlarına mazhar olmuş bir Karadağlı idi. Mazhar paşa bahçesinde kışın çilek yetiştirir ve şubat ayında lâpa lâpa kar yağarken saraya gönderirdi.

Bahçıvan yüz yaşına yaklaşmasına rağmen hâlâ sağdır. «Hanımefendi»ye derin sadakat bağlarile bağlı olan ihtiyar bahçıvan ölümünden birkaç gün evvel bayan Sabihayı Tayyare apartımanında ziyaret etmiştir. Çıkarken de bir paket hediye bırakmıştır. «Hanımefendi» bunun ne olduğunu sorunca yaşlı bahçıvan sıkıla, bozara:

— Şeker... Sizin kahve tiryakisi olduğunuzu bilirim de Hanımefendi!.. cevabını vermiştir.

Eski adamının bu candan hediyesi «Hanımefendi» yi pek ziyade mütehassis etmiştir.

Beşiktaştaki konağın selâmlığında tamam 49 kişi vardı...

Konağın doktoru Cerrahpaşa hastanesi sertabibi ve operatörü Nureddin paşa idi.

Kesbiter kalfanın düğününden dönerken...

Nureddin paşa «Hanımefendi» nin yetiştirmelerinden pek ince ve zarif bir genç kızı Allahın emrile istemişti: «Kesbiter» kalfa için bu büyük bir kısmetti. Hemen söz kesildi. Düğün Nureddin paşanın, Cerrahpaşada, hastane civarındaki konağında yapılacaktı.

«Kesbiter» i çok sevdiği için «Hanımefendi» de muhakkak onun düğününe gitmek istiyordu. Lâkin o günü birdenbire keyifsizlendi. Kocası Kemal bey hazırlanmıştı. Kendisine:

— Haydi Sabiha hanım... deyince:

— Kuzum bey... Beni affet... Sen git eğlen.. Ben bu gece evde kalacağım... dedi.

Kemal bey arabayı koşturdu. Bu Viyana işi şık bir kupa arabası idi. Kemal bey son derecede at düşkünü idi. Hattâ Rusyadan bir çift hayvan getirtmişti. O gece de arabaya işte bunlar koşulu idi.

Kemal beyin attan başka büyük bir iptilâsı vardı: Sürat!.. Hızlı araba sürmeğe bayılırdı. Kendi kullanmadığı zaman da arabayı son derecede koşturması için arabacıya emirler verirdi.

O gece Kesbiter kalfanın düğünü pek eğlenceli ve coşkun geçmişti. Ziyafette birçok içkiler vardı.

Kemal bey sabaha karşı kupa arabasına bindi. Yanına da bir arkadaşını aldı. Cerrahpaşadan, Beşiktaşa gideceklerdi.

Yola çıkan araba dört kişiyi taşıyordu. Kemal bey ve arkadaşından mada arabacı ve onun yanında oturup kucağında efendisinin pardesüsünü tutan seyisi..

Yolda Kemal bey mütemadiyen kupa arabasının kapısının penceresinden başını çıkararak arabacıya hızlı gitmesini emrediyordu. Düğünde bütün hususî arabaların sürücüleri için de ayrı bir masa kurulmuştu. Onlar da çok içmişlerdi. Bunun için Kemal beyin arabacısı da adamakıllı sarhoştu.

Bu suretle Viyana işi kupa arabası mümkün olduğu kadar süratle Cerrahpaşa yokuşunu indi. Aksaraydan geçti. Bayezitten, Eminönüne... Burada Köprü memurları:

— Köprü açık.. Köprü açık... diye arabanın önünü kesmek istediler. Lâkin Kemal beyin şiddetli bir emri ile araba yoluna devam etti ve yıldırım hızı ile Köprünün açık olan yerine kadar geldi.

Burada sarhoşluğuna rağmen arabacı önündeki korkunç karanlığı görmüştü. Zaten atlar da irkilmişti. Arabacı son dakikada mahirane bir manevra yapmak istedi. Köprünün açık olan yerinin tam önüne doğru bütün süratile koşan hayvanların dizginlerini sağa kırdı. Atlar döndü. Fakat bütün bunlar o kadar büyük bir sürat içinde olmuştu ki araba savruldu, döndü ve boşluğa doğru yuvarlandı. Arabanın ağırlığı hayvanları da sürükleri. Ve biraz sonra sulara gömüldüler.

Bu müthiş faciadan yalnız bir kişi çıkmıştı. O da arabacının yanında oturan, efendisinin pardesüsünü kucağında tutan seyis!.. Öteklerin boğulmalarında ve bulunmamalarında arabanın kupa olmasının ve kapısının da sıkı sıkı kapalı bulunmasının dahli vardır.

Vakayı Abdülhamit gece haber almıştı. Derhal en üstat dalgıçlar hâdise yerine geldiler. Daldılar, fakat arabanın küçük bir parçasını bile bulmak kabil olamadı.

Kocasını son derecede seven Sabiha hanım pek genç dul kaldığı halde bir daha katiyen evlenmemiştir.

İşte artık tam mânasile mazi olan ve saadetler, facialar, ihtişam, acı ile dolu hakiki bir romanın sonu... — Es

Esnaf cemiyetleri kongreleri

Sütçüler ve lokantacılar cemiyeti kongresi dün toplandı

Sütçüler cemiyeti, dün öğleden evvel yıllık kongrelerini yapmıştır. İdare heyetinin senelik mesai raporu okunup kabul edildikten sonra azanın dileklerinin dinlenmesine geçilmiştir.

Sütçüler, hayvanlarına yiyecek tedarikinde küçlük çektiklerini tebarüz ettirmişlerdir. Saman ve arpa bulunamıyor. Kepek tedarikinde ise güçlük çekiliyor. Süt veren hayvan sayısı günden güne azalıyor. Yeni idare heyetinin bu meseleyi ön plâna alarak lâzımgelen temasları yapması istenmiş, hayvanlara kepek tedariki temenni edilerek toplantıya nihayet verilmiştir.

Dün öğleden sonra Eminönü Halkevinde toplanan Lokantacılar cemiyeti umumî heyeti idare heyetlerinin yarısını yenilemiş ve bazı temennilerde bulunmuşlardır.

Temennilere göre kömür tedariki güçtür. Bu yüzden günlük masraf artmakta, yemekler pahlıya mal olmaktadır. Alâkadar makamlarla temasa geçilerek mangal ve kok kömürü istenmesi ileri sürülmüştür.

Lokantalarda karne mukabilinde ekmek verilmesi yasak edildiği malûmdur. Lokantacılar, bu kararın tatbikinden sonra müşteri mikarının azaldığını, yapılan takibata rağmen bir kısım lokanta ve kebapçılarda hâlâ karne mukabilinde ekmek verildiğini ileri sürerek zararlarına olan bu halin önüne geçilmesini istemişlerdir. Kongrede bulunanlar, karne mukabilinde veya kamesiz ekmek veren lokanta ve kebapçıları ihbar etmeğe karar vererek toplantıya nihayet vermişlerdir.

VATANDAŞ

Kızılay, fukara aş ocaklarını kurban eti dağıtırken unutma

1 — Topkapı: Ahmetpaşa camisi.
2 — Karagümrük: Nişancı Mehmetpaşa camisi.
3 — Lâleli: Lâleli imarethanesi.
4 — Eyüp: Sokollu medrsesi.
5 — Beşiktaş: Sinanpaşa camisi.
6 — Üsküdar: Ahmediye imarethanesi.
7 — Kasımpaşa: İlkmektep yanında.

Buralarda makbuz mukabilinde canlı ve cansız kurban teslim alınacaktır.

Okuyucu mektupları

Belediyemizden bir rica

Taksimde Sıraservilerde oturanların hepsi cumartesi akşamı gece yarısından sonra saat üçten beş buçuğa kadar motör gürültüsü ve su şakırtılarından uyuyamamışlardır. Haftada birkaç defa Sıraserviler asfalt caddesini belediye temizlik işleri arozözü yıkıyor. Bu temizliğin vakitsiz yapılmasından halk uykusuz kalıyor. Belediye mevzatı gece yarısından sonra her türlü gürültüyü yasak ettiti halde belediyenin temizlik işleri âmirleri bu devamlı ve vakitsiz gürültü ve patırtının önüne geçemezler mi?

Halkın sıhhati için yapılan bu külfetli hizmet, halkın sıhhatini bozuyor: Acaba bu belediye vazifesi sessizce, saat 22 de yapılamaz mı? Arozöz Taksim meydanındaki yer musluklarından doldurulamaz mı? Daima şehir halkının istirahat ve sıhhatini düşünen çok sayın vali ve belediye reisimizden bu vazifenin daha medeni bir şekilde yapılmasının lâzım gelenlere emir ve havale buyurulmasını rica ediyoruz.

Bir çırpıda

Yepyeni bir şiir

Geçenlerde dünyanın en orijinal şiirini dinledim. Yeni şairler, yenilik yapmak maksadile ağızlarile kuş tutmağa kalkmalarına rağmen ne çare ki bu işte tamamile ikinci plânda kalmışlardır. Çünkü hiç biri yenilik yapmak hususunda benim dinlediğim şiir âyarında bir eser meydana koyamamışlardır.

«Dinlediğim şiir» derken belki de hata ediyorum. «Seyrettiğim şiir» desem daha doğru söylemiş olurum.

Çünkü «dünyanın en orijinal şiiri» bir dilsiz tarafından vücuda getirilmişti. Bu şiirin içinde tek bir söz yoktu. Tabii bunun içindir ki ne kafiyeye, ne vezne, ne de başka bir şiir malzemesine ihtiyaç görülmüştü.

Dünyanın en orijinal şiiri sadece bir takım işaretlerle, parmak ve ellerin ahenktar oynatışları ile ifade ediliyordu.

Son zamanlarda her meslekte kendilerini göstermeğe başlıyan dilsizler arasında şairler de vardır. İşte bunlardan biri geçen gün bana hiç ağzını açmadan, dudaklarını katiyen kıpırdatmadan uzun bir aşk şiiri okudu.

Bütün hislerini arkadaşlarına iki eli ve on parmağiyle mükemmel surette anlattı.

O işaretlerile şiirini söylemeğe yahut anlatmağa başladığı zaman etrafımızdaki dilsizler derin bir hüzün içinde kendisine bakıyorlardı. Şiir onlara pek tesir etmişti. Yalnız ben birşey alamadığım için öylece duruyordum. Meğer şair parmaklarının bir takım basit hareketlerile uzak dağlar arkasında kalan sevgilisinin acılarını, kayalara çarpan hırçın dalgaların çılgın musikisini, kıskançlık ıstıraplarını anlatıyormuş...

Şairi dinleyen, daha doğrusu seyreden dilsizler onun şiirini o kadar güzel buldular ki sırf benim için, benim bu nefis manzumeyi anlamam için onu «dillice» ye tercüme etmeğe karar verdiler.

Tercümeyi yapacak olan dilsiz eline bir kalem aldı. Şair ona dilsizce şiirinin her mısraını parmak işaretile gösteriyor, o da bunların mânasını önündeki kâğıda yazıyordu.

Lâkin şair ikide bir fena halde sinirleniyor ve:

— Olmuyor, olmuyor.. Yanlış.. mânasına gelen bir takım işaretlerle çırpınıyordu. Onda sözlerinin, hislerinin, fikirlerinin yanlış anlaşılmasına fena halde tutulan bir sanatkâr titizliği ve hırçınlığı göze çarpıyordu.

Bir aralık şair tercüme yapana büsbütün kızdı. Elinden kalemi kaptı. Bana şunları yazdı:

«Nafile.. Bu şiiri dilliceye tercüme etmek imkânsızdır.. Kelimelerin, hislerin, hayallerin mânalarını bozuyor, değiştiriyor. Bu şiiri ancak dilsizce işaretleri ile anlatmak lâzımdır. «Dillice» buna kâfi değildir..»

Ve bu suretle dilsizce şiirin benim anlayacağım lisana yani dilliceye tercümesinden vazgeçildi. Biz şimdiye kadar «dil» denilen uzvu en mükemmel, en güzel ifade vasıtası sanırdık.

Halbuki bakınız parmakların ve ellerin söyledikleri birçok şeyleri «dil» anlatmaktan âcizdir...

Büyük bir edib:

«Bir eserin aslı ile tercümesi bir kanaviçenin tersi ile yüzüne benzer..» demişti. Dilsiz şair de eserini berbat bir şekle sokturmamak için onun «dillice» ye tercüme edilmesine razı olamamıştı.

Şiirde katiyen mâna aramıyanların kulakları bir kere daha çınlasın...

Dilsiz şairler yalnız işaretle anlattıkları şiirlerin mânalarında bile ufacık bir değişikliğe razı olamıyorlar...

Hikmet Feridun Es

Almanyanın meşhur Sileyzişes Strayh Kuvarted heyeti

Bu ayın 17 ve 18 inci perşembe, cuma akşamları Eminönü Halkevinin Şark Sinemasında hazırladığı büyük müsamereye iştirâk edecek Alman musiki heyeti dün tayyare ile gelmiştir. Heyette Franz Schatzer, Georg Alxon, Emil Kessingger, Albert Müller - Stahlberg gibi dünyaca tanınmış meşhur büyük sanatkârlar bulunmaktadır.

Müsamere için çok zengin bir program hazırlandığı ve biletlerin Şark sinemasından tedarik edilebileceği, şimdiden ön sıraların tutulmuş olduğu haber alınmıştır.

Mal stoklarımızdan lüzumsuz hiç birşey harcama.

Odun, kömür

Mekteplere odun dağıtılması bitti

Mahrukat ofisi, bütün mekteplere ve müesseselere odun dağıtmasına devam ediyor. Mekteplerin odunları tamamile verilmiştir. Bu müesseseler bittikten sonra ofis, halka da satışa başlıyacaktır. Halka yapılacak satışın ikincikânun ayında yapılması muhtemeldir. Ancak, şehrin sıhhatini korumak ve kapananların yeniden açılmasını temin etmek üzere şehir hamamlarına tercihan odun verilmesi düşünülmektedir. hamamcılar, hariçten 14, 15 liraya odun aldıkları için ziyan ettiklerini ileri sürüyorlardı. Kooperatifin odunu piyasaya nazaran dört lira daha noksan olduğundan hamamlara kooperatiften odun verildikten sonra hamamcıların şikâyetine ve fiat arttırma isteklerine meydan verilmiyecektir.

Memur ailelerine kömür

Geçen eylûlün otuzuna kadar beyannamesini verip ordino alan memurlara maden veya kok kömürü verileceğini ve bundan sonra beyannamesini verenlere şimdilik tevziat yapılamıyacağını evvelce yazmıştık. Vilâyete gelen yeni bir tebliğe göre kendisi İstanbul haricinde olup da ailesi burada bulunan memur ailelerine, 30 eylûlden sonra müracaat etmişse bile, kömür verileceği bildirilmiştir. Bu kabil ailelerden müracaat edenlere maden veya kok kömürü verilecektir.

Fındık rekoltesi

Haber alındığına göre yeni sene fındık mahsulü rekoltesi normaldır. Yeni rekoltenin 76 bin tonu bulacağı tahmin edilmektedir.

Fındık ihraç fiati 115 kuruşa kadar çıkmıştı. Son bir kaç gün içinde fiatlerin 106 kuruşa kadar düştüğü görülmüştür. Bununla beraber 106 kuruş fiat, fındıklarımız için çok müsait fiattir. Yeni yıl mahsulümüzün de geçen seneki gibi iyi müşteri bulacağı anlaşılmaktadır.

★ İsviçreye teneke döküntüsü ihracı için müsaade istenmiştir. Gönderilecek teneke döküntülerine mukabil İsviçreden dokuma tezgâhı getirilecektir. Tacirlerin müracaati Ticaret Vekâletine yazılmıştır.

Beyoğlu Halkevinden:

1 — 17/12/942 perşembe günü saat 18 de, Halkevimizin Tepebaşındaki merkez binasında, muharrir B. Yusuf Ziya Ortaç tarafından «Türk şiiri nereye gidiyor?» mevzulu mühim bir konferans verilecektir.

2 — Herkes gelebilir.

YENİ NEŞRİYAT:

Parlak bir istikbal nasıl kazanılır?

Çeviren: Ömer Rıza Doğrul

Meşhur Casson'un yazdığı en güzel ve mevzu itibarile herkesi alâkalandıran en kıymetli eserlerinden biridir.

Bu esesrin en büyük kıymeti, bunu öğrenmek için, vakit kaybetmeğe lüzum bırakmamasıdır. Çünkü eser, hayatın her vadisinde çalışan ve muvaffak olanların ne yaptıklarını, bir istikbal kurmak için işe nasıl başladıkları; çalışmalarını nasıl inkişaf ettirdiklerini ve hedefe nasıl vardıklarını anlatan hakiki ve canlı hikâyelerden müteşekkildir. Bu hikâyelerden her birinin kahramanı, yaşamış, çalışmış ve muvaffak olmuş bir insandır. Okuyucularımıza tavsiye ederiz; kitapçılardan temin edilebilir. Fiatı 75 kuruştur

Açık teşekkür

Refikamın geçirdiği bir kaza neticesinde derhal tedavisine tevessül ederek büyük bir titizlik ve ihtimamla hastayı pek kısa zamanda iyileştirmeğe muvaffak olan Teşvikiye Sağlık Evi sahibi kıymetli doktorlarımızdan B. İbrahim Osman Güçer'e en samimî minnet ve teşekkürlerimi arzederim.

(Akşam) gazetesi istihbarat şefi Mustafa Ragıb

Nikâh töreni

Eski Sinop mebusu İ. Hakkı Veral'ın kızı Betigül Veral ile genç ve güzide doktorlarımızdan Ercümend Bora'nın nikâh merasiminin 14/12/942 pazartesi günü İzmir Evlenme dairesinde yapıldığını memnuniyetle haber aldık. Genç çiftlere hayırlı yuva kurmalarını diler ve her iki taraf aile efradını tebrik ederiz.

MEVLÛD

Babamız Dr. Tevfik Marulyalı'nın ölümünün kırkıncı gününe tesadüf eden ayın on yedinci perşembe günü öğle namazından sonra Çamlıcada Kısıklı camiinde mevlûdu okunacağından dostlarımızın ve arzu edenlerin teşriflerini rica ederiz.

Kızı Ayşe, Damadı: Mustafa

ASRIN 2 GÜZELLİK MABUDU:

Kadın güzelinin ideali BETTY GRABBLE — Erkek güzelinin ideali TYRONE POWER

Devrimizin en büyük hâdisesini yarattılar:

KAHRAMANLAR FİLOSU

Tayyare kahramanlarının titretici menkıbeleri

Asrımızın misli görülmemiş san'at tacı

BUGÜN

MARMARADA

İstanbulda: Emsalsiz büyük fedakârlıklarla Bayram şerefine muhteşem ve zengin program

ÇARŞIKAPI AZAK — Bugün matinelerden itibaren — ŞEHZADEBAŞI TURAN

Mevzuile gönül ve kalbleri teshir edecek, nağmelerile bütün İstanbulu mestedecek saadeti için susamış, aşkı için çırpınan bir kadının hayat romanı.

ZEYNEBİN AŞKI

Türkçe Sözlü — Türkçe Şarkılı

Başrolde: Elmacı Güzeli filminin baş yıldızı Azize Emir

40 kişilik Küme sazı — Okuyanlar: SUAD GÜN, SETTAR GÖRMÜKCÜ — 25 kişilik koro hey'eti

İlâveten:

TURAN'da KOVBOY KIZLAR Şarkıcı GENE ARTRY || AZAK'da ÇÖL KURTLARI JOHN MAC BROUNN

Yirminci asrın akılları durduran azemetli teknik zaferi:

Yarım milyon insan muazzam bir tarihi canlandırıyor.

Roma imparatorluğu ile Bizans imparatorluğu çarpışıyor.. Kaleler, zindanlar, vahşi hayvanlar insan yutuyorlar.. Cihangir ordular boğuşuyor.. Beşeriyeti ürperten bir tarih yerinden oynuyor.

Dünyanın her tarafında birbirini ezercesine hücumlarla seyredilen

DEMİR TAÇ

Asrın Şaheserler devi:

Millî — Alemdar'da

Bayram Şerefine

Bugün başladı

ELHAMRADA — Bayram şerefine

Gazi Selâhaddin

Türkçe sözlü ve şarkılı büyük bir film harikası

Tarihin muazzam fütuhatı.

PERŞEMBE akşamından itibaren

DİKKAT: Numaralı yerler şimdiden alınabilir.

ŞARK'da — Pek yakında

Aşk ve maceralarla dolu senenin en güzel filmi

DANSÖZÜN SIRRI

MARGİT SİMO — LAURA SOLARİ — VİCTOR de KOWA

Cidden görülecek fevkalâde film.

Buğday ve Mısır unu alınacak

Kocaeli - Arifiye Köy Enstiüsü ve Eğitmen Kursu Satınalma Komisyonundan :

Cinsi	Mikdarı	Fiatı kuruş	Tutarı lira K.	İlk teminat lira Ku.
Buğday unu (% 95 randmanlı tek tip)	40000	98	39200.—	2940.—
Mısır unu	20000	53	10600.—	795.—

1 — Yukarda cins ve mikdarları yazılı iki kalem un kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konmuştur.

2 — İhale Adapazarı Belediye binasında toplanacak olan komisyon tarafından 24/12/942 perşembe günü saat (15) de yapılacaktır.

3 — Her iki un partisi ayrı ayrı ihale edilecektir.

4 — İsteklilerin iştirâk edecekleri her partiye ait ilk teminatları ihale saatinden evvel Adapazarı Mal Müdürlüğüne yatırmaları ve yahut banka teminat mektuplarını komisyon başkanlığına ibraz etmeleri lâzımdır.

5 — Taliplerin eksiltmeye iştirâk edebilmeleri için 2490 No. lu kanunun icabettirdiği vesikaları haiz bulunmaları şarttır.

6 — Teklif zarflarının bir saat önce komisyona verilmesi veya bunu temin edecek şekilde gönderilmesi.

Yukarıda yazılı iki kalem una ait şartnameleri görmek için her gün Arifiyede Köy Enstitüsü Müdürlüğüne başvurması. «2207»

★ İst. Atletizm ajanlığından: Muhaç kır koşusu 20/12/942 pazar günü saat 9,30 da Şişli - Mecidiyeköy sırtlarında yapılacaktır.

Müsabakaya gireceklerin başlama saatinden evvel Mecidiyeköy 46 ncı ilkmektepte bulunmaları tebliğ olunur.

★ Kızılay Küçükpazar nahiyesi, her yıl olduğu gibi bu sene de 29 birincikânun salı günü akşamı saat 21 de Çemberlitaş sinemasında senelik büyük bir müsamere tertibetmiştir. Davetiye alan bütün âzanın müsamereye gelmeleri bildiriliyor.

YARIN AKŞAM

SARAY SİNEMASI

Bayram şerefine müstesna bir film

METRO GOLDWYN MAYER şirketinin bir süper filmi

YARININ GENÇLİĞİ

Yepyeni ve ihtiraslı bir mevzuda çok güzel bir film... Baş rollerde: İlk defa olarak beraber oynayan

SPENCER TRACY ve MiCKEY ROONEY

Biletleri şimdiden aldırınız.

ALKAZAR'da

Bugün matinelerden itibaren

BAYRAM ŞEREFİNE İstanbulda eşi ve benzeri görülmemiş 2 Büyük FİLM birden

Pasifik adalarında geçen çok korkunç esrarlar, heyecanlar filmi.

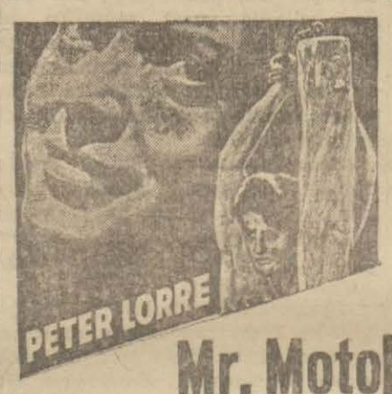

Mr. Moto

Kamçılı Cellâd

Baştan başa yılmaz hayatın timsal seyredenler 1 sürekli heyecanlara garkedecek azap ve işkenceler, melânet ve gaddarlıklarla dolu kanlı maceralar filmi.

İlâveten: Amerikan Kovboy filimlerinin en dehşetlisi ve başlı başına bir şaheser:

1. No. Kovboy

Baş rollerde:

(Bay Tekin) BUSTER GRABLE ve şarkıcı kovboy

GENE AUTRY

Her gün 11 de bayram ve pazar günleri 10 dan itibaren devamlı seanslar.

ŞEHİR TİYATROLARI

Bu akşam Saat 20,30 da Komedi kısmında

YE KÜRKÜM YE

Yazan: Robert Meuner

Türkçesi: C. Cahit Cem

Her çarşamba saat 14 te Çocuk Tiyatrosu

***

Dram kısmında saat 20,30 da

BÜYÜK İNTİLÂL

Yazan: Romain Rolland

Türkçesi: M. Kiper

Hakikî bir inkılâp

Avrupa matbuatının en büyük ve meşhur Sinema münekkitlerinden birisi:

Altın Şehir

Filmini gördükten sonra Tenkit mahiyetinde söylediği sözler

Hakikî bir inkılâp

Cümlesi olmuştur. Aynı zamanda:

Altın Şehir

Filmi ile sinemacılıkta renk, teknik ve san'atın on sene birden ileriye atıldığını da itiraz kabul etmez bir keyfiyet olduğunu müftehiren ilân ve beyan etmiştir

Bu akşam saat 9 da

MELEK ve İPEK SİNEMALARINDA

Senenin en mükemmel ve şahane filmi

MiAMiDE MEHTAP

Baş rollerde:

BETTY GRABBLE

DON AMECHE

Dans — Güzellik — Tabii renkler — Nefis ve eğlenceli mevzu.

MELEK'te loca ve numaralı koltuk kalmamıştır. Aynı film, İPEK'te pek az numaralı koltuk vardır. Müteakip geceler için biletler satılmaktadır.

TAKSİM SİNEMASINDA

Önümüzdeki Cuma günü matinelerden itibaren

Bayram şerefine: Senenin en büyük Türkçe filmi

Amerikan ve Mısırlı artistler tarafından müştereken Amerikada ve Mısırda hazırlanmıştır.

KAHİRE SOKAKLARINDA

TÜRKÇE SÖZLÜ ve TÜRKÇE ŞARKILI

ÇENBERLİTAŞ Sinemasında

Bayram münasebetile Emsalsiz fevkalâde program

Entrika ve esrarlar kaynağı.., Dehşet ve heyecanlar kâbusu.., Korkular kasırgası..

1 - 3 ŞEYTANLAR

BORİS KARLOFF — PETER LORE (M. MOTO) — BELA LUGOSSİ

TÜRKÇE SÖZLÜ

Kay Kayser Cazının coşturucu nağmelerile süslenen Senenin en meraklı ve en heyecanlı filmi

2 - Beynelmilel Varyete

Amerikanın en meşhur varyetelerinin iştirâkile Müzikal Film

MAKSİM'de — Pek yakında

İSTANBUL GÜLÜ

Büyük revü — Yazan: Cemal Sahir

Ayların.., Senelerin.. Hattâ asırların eşini yaratılamıyacağı bir sanat harikası:

RENK CENNETİ

ALOMA

Yarın Akşam Lâle SİNEMASINDA

DOROTHY LAMOUR — JOHN HALL'ün kudretinden... Güneş memleketinin bin bir güzelinden.. yaratılan bu film görülmemiş bir şaheserdir.

DİKKAT: Pek az kalan numaralı yerlerin hemen kapatılması rica olunur

★ Sarıyer Halkevi 20 birincikânun 1942 pazar günü «Amatör resim ve fotoğraf sergisi» ni açıyor. Sergide bilhassa Boğaza ait yağlı boya tablolar, Boğaziçinin en güzel köşeleri fotoğrafileri bulunduğu gibi minyatürler, desenler itibariyle de zengin eserler vardır. Sarıyer Halkevinin, güzel sanatlar bakımından Boğaz halkı için meydana getirdiği bu sergi on beş gün açık kalacaktır.

★ Sarıyer Halkevinden: Evimizde İngilizce lisan kursu açılmıştır. Talip olanların isimlerini idare memurluğuna kaydettirmeleri.

★ Fatih Halkevinden: Evimizde millî halk türküleri ve saz dersleri kursu açılmıştır. Dersler tanınmış öğretmenlerden Münir Efe Güç tarafından verilecektir. Ayrıca zeybek oyunları da öğretilecektir Heveskâr gençlerimizin Ev Bürosuna müracaatları.

Zonguldakta Ereğli Kömürleri işletmesi Sağlık Teşkilâtına

300 lira ücretli bir dahiliye Mütehassısı

alınacaktır. Aylık ücretler üzerine ayrıca pahalılık zammı verilmektedir. Taliplerin 25/12/942 günü akşamına kadar Zonguldakta İşletme umum müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (2356)

Kara çivi alınacak

Devlet Limanları İşletme Umum müdürlüğünden:

Galvanizli veya galvanizsiz muhtelif ebatta (30) ton kadar kara çivi alınacaktır. Elinde mevcut malı olan veya bunları yapabilecek vaziyette bulunan taliplerin Levazım müdürlüğüne müracaat ederek mütemmim izahat almaları ve nihayet tekliflerini 17/12/942 akşamına kadar tevdi etmeleri. (2262)

HER TELDEN

Toprağın sesi

Uzun müddettenberi kendisini görmediğim bir ihtiyar dostuma rastladım. Beli biraz daha bükülmüştü ama memnun görünüyordu. Bursa kazalarından birinin ismini söyledikten sonra:

— Oraya gidiyorum... dedi. Bütün işlerimi tasfiye ettim. Tekmil hesaplarımı gördüm: Gittiğim kaza benim doğduğum yerdir. Son günlerimi, gözlerimi dünyaya açtığım dekor içinde geçireceğim. Azrail belki de orada bana pek o derece korkunç görünmiyecek... Hattâ kendisini bir kasaba evinde ve doğduğum odada karşılıyacağım!..

İtiraf ederim ki tanıdıklarımın arasında ihtiyarlayınca doğduğu topraklara gitmeğe hazırlanan ilk insana rastlıyordum. Doğduğumuz topraklara deli gibi âşık olduğumuz halde — her ne hikmetse — bizde bu güzel âdet, «doğulan yere dönüş» diye bir şey yoktur..

Halbuki bu bütün dünya ihtiyarlarının en büyük zevki ve en zevkli sılasıdır.

Hattâ açın İngiliz, Alman, Fransız gazetelerini, orada artık çalışamıyacak kadar ihtiyarlıyan büyük adamların şu tarzda beyanatlarını okursunuz:

«— Artık doğduğum köye gidiyorum. Büyük ânı, hayatın büyük çanının çalmasını orada bekliyeceğim...»

Ananelere pek ehemmiyet verilmiyen en modern yerlerde bile bu âdet adam akıllı kökleşmiştir.

Doğdukları topraklara dönen yaşlı çocuklar, son enerji kırıntılarını oralarda harcarlar, Bir köye, bir kasabaya oralı olan büyük ve kıymetli bir adamın dönüşü, ne bulunmaz bir fırsat, ne güzel bir şeydir.

Bazen artık yaşlılık istirahatine kavuşmak üzere köyüne çekildiği halde tekrar faaliyetli hayata dönenler de olur. Meselâ bunlardan biri Amerikanın eski Cumhurreisi Hoover'dir. Kaliforniyadaki çiftliğine çekilen Hoover icap edince gene faaliyete, büyük işlere katışmıştır.

Eğer herkes hayatının son enerjilerini doğduğu topraklara, köylere, kasabalara vermiş, oralara çekilmiş olsaydi her halde bugün daha başka bir «Anadolu» bulurduk.

Şimdi bunları yazarken önümde bir hal tercümesi duruyor. Ve şu satırları okuyorum:

«Doğduğum köye çekileceğim. Orada köyün hemen dışındaki tepenin üzerinde bulunan eski mezarlıkta, kendi köylülerimle yan yana sayısız asırlar ebedî uykuya dalacağım... Artık toprağın sesini işitecek çağdayim.» — H.

Uyuz hastalığı

Yazan: Dr. İbrahim Zati Öget

Sarcopte adı verilen ve gözle görülemiyecek derecede küçük âdetâ kaplumbağaya benzer bir hayvancık uyuz hastalığının mikrobu ve âmilidir. Uyuz çok sarî bir hastalıktır. Leylî mekteplerde, kışlalarda, hapishanelerde zaman zaman büyük salgınlar yapar. Hastalık çok yakın ve samimî temaslarla geçer. Meselâ uyuzlu insanla bir yatakta yatmak veyahut böyle bir hastanın yatağında yatmak, cinsî münasebetler veyahut uyuzlu insanlarla çok sık temasta ve beraber bulunmakla hastalık süratle insandan insana intikal eder.

Uyuz hastalığının dahilî bir hastalık ile veyahut gıda vaziyetlerile hiç bir alâkası yoktur. Bazıları uyuzun şeker azlığından bazıları ekmeklerden ileri geldiğini söylüyorlar. Bunların aslı ve esası yoktur. Hastalık tamamen haricî ve mikrobiktir.

Uyuzun ilk ârazı parmak aralarında görülen ve sillon denilen küçük kırmızı çizgiler ve oralarda kaşıntı ile başlar ve süratle kolları göğsü, bacakları ve bütün vücudu istilâ eder.

Bazı temiz insanlarda bu parmak arasında görülen siyonlar görülmez; o zaman bileklerin tetkiki lâzımdır. Oralarda küçük kırmızı taneler görülür. Uyuzun kaşıntısı çoktur. Bilhassa geceleri çok artar. Esasen sarcopte denilen uyuz âmili güneş ziyasından hoşlanmaz. Gündüzleri siyon'ların arasında kendisine açtığı dehlizlerde saklanır ve akşam olunca birdenbire faaliyete geçerek müthiş kaşıntılara sebep olur.

Uyuz vücudun her tarafını sarabildiği halde, yüzde ve başta olmaz. Uyuz tedavi edilmezse, kaşıntıdan hasıl olan küçük yara ve berelerden diğer mikroplar işe karışarak bir takım çibanların meydana gelmesine sebep olur. Bazen de tedavisiz kalmış olan uyuz vakalarında artık salim cilt kısmı kalmamış, bütün deri kıpkırmızı yara ve çiban içinde çok kerih bir manzara iktisabetmiştir.

Uyuz gerçi tehlikeli bir hastalık değildir. Fakat doğrusu çok müzmin bir hastalıktır. Bilhassa evlerde fertten ferde hastalığın sirayeti çok müşkül durumlar ihdas eder.

Uyuzun tedavisi çok kolay ve bazen de çok zordur. Çünkü uyuza duçar olan bir insanı dört günde fennî bir surette iyileştirmek mümkündür. Şöyle ki evvelâ Arap sabunu ile bütün cild iyice yıkanır. Bütün uyuz mikroplarının saklandığı dehlizler böylece meydana çıkarıldıktan sonra vücudun her tarafına kükürt müstahzaratından yapılan merhemler sürülür. Üst üste dört defa bu muamele tekrar edilir. Dördüncü defada hasta banyodan çıkarken artık bütün kirli ve eski çamaşırlar, yatak çarşafları, yastık, mendil, havlu, yorgan ve sair temas ettiği bütün eşya bir yere toplanır, büyük bir bohça halinde doğruca dezenfeksiyona, yani etüve gönderilir. Kendisi o zamana kadar hiç giymediği çamaşırlarını ve elbiselerini giyinir. Böylece hastalıktan eser kalmaz. Fakat eğer bu tedavi bilhassa eşyanın ve elbisenin dezenfeksiyonu noktai narazından lâyıkile tatbik edilemezse, hastalık uzar ve hattâ aylarla devam edebilir.

Uyuza tutulmamak için çare

Başka evlerde yatmamak — emin olmadığınız kimselerle samimî ve yakın temaslardan sakınmak — hastalık olan yerlere gitmemekten ibarettir.

Mekteplerde, kışlalarda, hapishanelerde uyuz vakaları görülürse, hastaları derhal tecridetmek, eşyalarını dezenfekte ettirmek lâzımdır. Nihayet uyuz ciddî ve sıkı bir temizlik sayesinde fazla salgın yapamıyan bir hastalıktır.

DÜNYADA NELER OLDU NELER OLUYOR

Sofyada gazeteciler için kurs

Sofyada gazeteciler cemiyeti tarafından Bulgar gazetecileri için kurs açılmıştır. Bu kurslarda zamanımızda gazeteciliği alâkadar eden 10 mevzu üzerine konferanslar verilecektir. Kurslar gazeteciler cemiyeti reisinin bir başlangıç hitabesile açılmıştır. İlk derste okunan mevzu: «Eski zamanlardan yeni zamanlara kadar gazetenin tarihi» dir. Diğer dersler bu ay içerisinde verilecektir.

Budapeşte bahçelerinde 7732 ton sebze yetiştirildi

Bu yıl harb iktisadiyatı icaplarına uyarak Budapeşte'de de bir çok bahçelerde sebze yetiştirilmiştir. Bundan önce kullanılmayıp boş bırakılan saha, meydan ve parklardan bir kısmı vitamin bahçesi haline sokulmuştur. Bu suretle aşağı yukarı 400 dönümlük bir erazi ekilmiştir.

Bahçelerde 7732 ton sebze yetiştirilmiştir. Bunların arasında 80 ton lâhana 340 ton domates, 712 ton ıspanak, 186 ton kabak, 113 ton mısır, 600 ton patates vardır.

Bundan başka, Budapeşte bahçelerinde 12.500 baş turp, 20.000 salatalık ve 4303 mısır yetiştirilmiştir.

Askerlik Bahisleri

Müttefiklerin tasarladığı sulh yolu

Yazan: M. Şevki Yazman

Amerikalıların Şimalî Afrikaya asker çıkarmasından, Tunus'a ve Trablusgarb'a karşı harekât başlamasından sonra söylenen nutuklar ve İtalyayı hedef tutan propagandalardan çıkarılacak mâna; Müttefiklerin bu sefer mütareke ve sulhe İtalyada açacakları gediklerden ulaşmak istediklerini gösteriyor.

Düşman cephesi yekpare bir blok, bütün taşları bir arada çalışan bir kemer olarak düşünülürse, bu kemerden bir taş sökmenin kemerin çökmesini mucip olduğu kabul edilebilir. Geçen harbde bu taş evvelâ Balkanlarda, Bulgar cephesinde söküldü, arkasını bizim cepheler ve Almanya cephesi takibetti. Şimdi ise bu taş İtalyada söktülmek isteniyor.

Hesap yanlış değildir. İtalya hem kuvvet ve hem coğrafî vaziyet itibarile Mihver blokunun en zayıf noktasıdır. Sonra bu blokla Anglo Saksonların en kestirmeden ve en kısa mesafeden temasa geçebilecekleri yer de yine İtalyadır. Geçen sefer çözülmeye sahne olan Balkan yarım adasından taarruz hem mesafenin daha uzak ve dolaşık olmasından, hem de arada Girit adası gibi zaptı müşkül ve fakat zarurî bir mâni bulunmasından nihayet Balkan yarım adasında karşılaşılacak Bulgar ve Alman askerlerile çarpışmak, hayli yıpranmış olan İtalyan ordusile çarpışmaktan daha güç olduğundan İtalyanın çözülme yeri olarak intihabında isabet vardır.

İlk Anglo Sakson taarruzunun İtalyayı hedef olarak alması askerlik bakımından ne kadar isabetli ise bu maksatla Şimalî Afrikada başlıyan harekâtın o nispette isabetli cereyan etmediği hususunda meşhur İngiliz askerî yazarı Lidel Hard ile aynı fikirde bulunuyoruz. Yazısının hülâsasını ajans haberlerinin bildirdiği İngiliz askerî yazarı bu harekâtın kâfi hızla yapılmadığı gibi Tunus'ta harekât yapan Müttefik kuvvetlerinin Mısırdan ilerliyenler kadar usta olmadıklarını, ve acemilikler gösterdiğini itiraf etmektedir.

Filhakika Müttefikler daha Şimalî Afrikaya ayak basar basmaz biz de Tunus'un ehemmiyetini tebarüz ettirerek burası çok büyük bir süratle işgal edilmezse, Mihverin aradaki mesafenin azlığından faydalanarak buraya büyük kuvvetler yığacağını söylemiştik. Tunus'un ehemmiyetini ve Mihverin burayı her ne pahasına olursa olsun elden kaçırmak istemiyeceğini görmek için askerî dehaya hacet yoktu. Fakat buna rağmen Müttefikler ellerinde üstün deniz ve hava kuvvetlerinden faydalanarak Almanlardan evvel bu sahaya kuvvet yetiştirmeleri icabederken, Almanlar el çabukluğu yaptılar, tayyarelerle asker indirdiler, sonra da geceli gündüzlü asker ve tayyare taşıyarak Tunus'ta kara ve hava üstünlüğünü ele geçirdiler. İlk temas ve muharebelerin Müttefiklerin pek lehine olmadığı her iki tarafın tebliğlerinden anlaşılıyor.

Eğer Müttefikler bundan sonra büyük gayretler gösterirlerse Tunus'u ele geçirmeleri pekâlâ mümkündür. Bu takdirde dahi çok kolaylıkla elde edilmesi mümkün olan bir yere karşı yapılan harekâtta fazla teenni göstermelerinden, yani «düşmana tekaddüm» fırsatından istifade etmediklerinden dolayı bu kazanç kendilerine çok pahalıya malolacaktır.

Tunus'taki Müttefik orduların harekâtında İngiliz yazarının dediği gibi acemilikler sezmek de güç değildir. Madam ki bidayette ellerinde kâfi kuvvet ve hele hava üstünlüğü yoktu, o halde ellerindeki kuvveti bütün Tunus'a yayıp dağıtmaktan ise daha mahdut hedeflere, ezcümle en garpta bulunan Bizerte'e karşı harekete geçmeleri icabederdi. Vakıa bu şehir tahkim edilmiş olduğu için savaş da çetin olacaktı. Fakat hiç değilse mukabil Alman hücumları karşısında zayiata uğramak ve geriye ricat ihtimali de olmazdı.

Böyle yapıp bütün Tunus'a dağılmak, sonra geri muvasalasını sağlamadan Bizerte ve Tunus gibi iki mühim tahkimat mıntakası arasına girmek harb sanatı bakımından ustalık sayılamaz.

Uzun bir hazer talim ve terbiyesi görmemiş İngiliz ve Amerikan ordularında bu gibi acemilikleri mazur görmek lâzım. Bu ordularla harbeden düşmanlara, harbin nasıl yapıldığını öğretmek angaryası da yükleniyor. Ancak ondan sonradır ki düşmanlarına galebe çalabiliyorlar. Sekizinci orduya Elâlemeyn zaferinin müyesser olması için Rommel'in bu orduyu üç defa ileri geri götürüp getirmesi icabetmişti. Şimdi de Tunus'taki Alman ordusu kendilerini mağlûb etmek için buradaki İngiliz ve Amerikan ordularına harbi öğretmek mecburiyetinde kalacaktır. İngiliz ve Amerikalıların bu hususta sıkıntı ve telâş gösterdikleri pek yok. Yalnız İtalyaya karşı yapılan hava akınları tasvir edildiği kadar müthiş ve İtalyada dahilî vaziyet anlatıldığı kadar karışık ise galiba acemiliklerini çabuk atıp kısa zamanda zafer kazanmalarını rica etmek bizzat İtalyanlara düşecektir.

Dakar'ın ehemmiyeti

Dakar Fransanın Marsilya ve Havredan sonra üçüncü büyük limanıdır

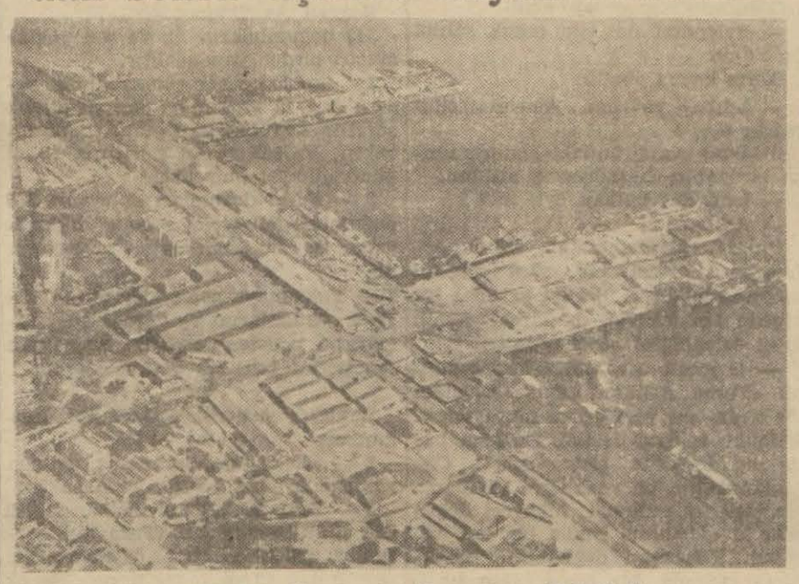

Dakar limanının havadan görünüşü

Afrika kıtasının en garptaki noktası Dakar şehir ve limanıdır. Şimdiki harbin en nazik ve mühim noktalarından biri olan Dakar Fransanın Garbî Afrika müstemleke imparatorluğunun merkezidir. Bu müstemleke imparatorluğu Şimalî Afrika Fransız müstemlekesinden ayrı olup isimleri aşağıda yazılan yedi büyük müstemlekeden müteşekkildir:

Senegal, Fransız Sudanı, Mauranaviya, Dahomey, Gine, Fildişi sahili ve Nijerya. Bu Fransız müstemleke imparatorluğunun nüfusu on beş milyondan fazladır. Fakat bundan ancak elli bin kişisi Fransızdır.

Dakar harbden evvel Amerika Avrupa arasında seyrü sefer eden yolcu tayyarelerinin Atlas Okyanusunu atlamak için istasyon yaptıkları bir yerdi. Dakar bütün Fransanın üçüncü büyük limanıdır. (Birinci limanı Marsilya ve ikinci limanı Havre'dir.) Her sene Dakar'a iki binden fazla vapur uğrar. Dakar'ın gerek sevkulceyş gerek iktisat cihetinden çok büyük ehemmiyeti vardır. Sevkulceyş ehemmiyeti eski dünyanın Amerika kıtasına en yakın limanı ve hava üssü olmasından ileri geliyor. İktisadî ehemmiyeti bütün Nijer havzasının mahreci olmasındadır. Bu havzada vücuda getirilmekte olan sulama kanalları bir milyon hektar eraziyi dünyanın en münbit bir sahası haline getirmektedir.

Fransa Avrupada mağlûb olduktan sonra birçok mülteci ve iş adamı ve askerî mensuplar Dakara dolduğundan burasının halkı son derecede çoğalmıştır.

Mevcut otel ve evler yeni gelenleri barındırmağa kâfi gelmediğinden bütün hastaneler, mektepler ve hattâ meyhane ve barlar karyola ve yataklar konularak geceyi geçirecek bir hale getirilmiştir. Yiyecek ve içecek kâfi gelmediğinden ekmek, yağ, şarap ve şeker vesikaya tâbi tutulmuştur. Meselâ hergün adam başına yirmi beş gram şeker veriliyor. Dakar'ın eski nüfusu 90 bin kişi iken şimdi 130.000 i bulmuştur.

Dakar limanının ağzında bulunan Gorée adası tarihî ehemmiyeti ve şöhreti haizdir. Çünkü bir asır müddet burası İngiltere ile Fransa arasında ihtilâf vesilesi olmuş ve ada beş defa sahibini değiştirmiştir. Ancak 1890 senesinde İngiltere Dakar'a hâkim olmaktan vazgeçerek adanın Fransaya kalması hakkında katî bir anlaşma yapmıştır. İngiltere 1865 senesindenberi Garbî Afrikanın havası ağır olmasından dolayı iskân ve imara müsait olmadığı kanaatine gelmişti.

1898 senesinde Fransa burada muazzam bir tersane kurmağa başlamıştır. Liman tesisatı ile kuru havuz orta büyüklükteki kruvazörleri tâmire müsait bulunuyor. Birinci büyük cihan harbi esnasında ve daha sonra Dakar limanı mütemadiyen ıslah ve tevsi edilmiştir. Limanı çok derin olduğundan 33.000 tonluk gemiler doğrudan doğruya rıhtıma yanaşabiliyorlar. Dakar limanı ile Gorée adası arasında bir sed inşasına başlanmıştı. Fakat henüz bu seddin inşa ve imlâsı tamamlanmamış olduğundan ada karaya bağlanamamıştır.

Gorée adasına hâlâ sandalla gidiliyor. Fakat burası görülecek bir yerdir. Her taraf sıcak iklime mahsus ağaç ve nebatlarla kaplıdır. Adanın ortasında eski Senegal valilerinin oturdukları muhteşem bir hükûmet konağı binası vardır.

Dakar limanının başlıca müdafaa vasıtası Gorée adasındaki müstahkem mevkidir. Bunun topları 220 hektar tutan liman sahasını müdafaaya müsaittir.

Dakar ile cenubundaki Saint - Louiz Fransanın en eski müstemleke limanlarıdır. Son liman 1626 senesinde tesis edilmiştir. Bu limanlar Şimalî Afrikayı yani Akdenizi Yeni Gine körfezine bağlıyacak Sahrayıkebir demiryolunun sonu olacaktır.

Sahrayıkebiri şimalden cenuba katedecek büyük demiryolunun inşası tasavvuru ilk defa olarak 1875 senesinde meydana gelmişti. 1940 senesinde bu tasavvur canlandırılmış ve hattın inşasına başlanmıştır.

Bu hattın başı Cenubî Cezayirdeki Colomb - Bahar şehridir. Buradan Timbiktu ve Bamaka üzerinden Nijer havzasına varacaktır.

Şu kadar var ki şimdi bu demiryolu inşasının faydası münazaalıdır. Sulh zamanında deniz yolu ile yapılacak nakliyatın demiryoluna nazaran daima ucuz olacağı ileri sürülmektedir. Bundan başka demiryolunun inşası çok zor ve masraflı olacaktır.

İSTANBUL HAYATI

Sigara tiryakileri

Yaşları elliyi geçkin. Biri kısa boylu, koca göbekli, yusyuvarlak. Öteki inadına ince ve upuzun. Vapurda karşı karşıya otururlar. Zayıfı cebinden paketi çıkarıp bir sigara yaktı. Boğucu öksürüklerle ağzından burnundan duman savururken arkadaşı:

— Yahu dedi. Hâlâ sigarayı terketmiyecek misin? Baksana, ciğerlerin ne kadar bozulmuş. Şimdi fiatler de çok yükseldi. Sigaraya nasıl para yetiştiriyorsun?..

Üstüste çektiği sigara dumanlarının bir zerresini bile kaçırmadan ciğerlerine indirdikten sonra büyük bir zevkle mestolmuş gibi gözlerini süze süze başını salladı:

— Sorma halimi... Ciğerlerin bozulması meselesini bir tarafa bırak. Onlar bozulacağı kadar bozuldu zaten. Fakat para meselesi canıma tak dedi. Şu zıkkımı terkedeyim dedim. Gel gelelim, kırk senelik itiyattan kolay kolay vazgeçilir mi? Herkes başka bir akıl öğretti. Bir dostum, cebine bir kaç parça şeker koy, canın sigara istedikçe ağzına bir şeker at dedi. Bu öğüdü iki gün tatbik edebildim. Şeker masrafı sigara parasını kat kat aştı. Üçüncü gün yine sigaraya döndüm.

Fındık, leblebi tavsiye edenleri de dinledim, fakat ona da midem isyan etti. Canım sigara istedikçe bir avuç fındık, leblebi yiyeyim derken yirmi dört saat sonra midem, barsaklarım birbirine karıştı.

— Bu işte biraz da azim'kârlık lâzım. Yalnız yiyeceklerle sigarayı unutmağa imkân yoktur. İnsan iradesine de hâkim olmağa çalışmalı.

— Onu da denedim azizim! Kâğıdların üzerine; «ben irade sahibi adamım. Verdiğim karardan dönmiyeceğim. İrademe hâkim olacağım» diye yazıp evin her tarafına, karyolanın baş ve ayak uçlarına levhalar astım. Cnım sigra istedikçe bu levhalara bakıp arzumu yenmeğe çalıştım. İki gün böyle geçti. Beynim dönüyor, fakat ağzıma sigara koymuyordum. Bir sabah yataktan kalkınca kendi kendime; yahu, dedim. Ben deli miyim? İradesine hâkim bir adam isem bu kâğıdlara ne lüzum var? Zıkkım sigârayı içmem vesslâm diye levhaları da söküp attım. Lâkin kardeşim! Ne levha para etti, ne irade. Hâkim olmağa çalışırken mahkûm oldum.

Bari, tedricen azaltsanız.

Sigarayı tazeleyip gözlerini duman halkalarına dikerek içini çekti:

— O tecrübeyi de yaptım hayım! Sabahları evden çıkarken yanıma on tane sigara alıyordum. Ertesi sabaha kadar on sigara ile idare ediyordum. Bunda muvaffak oldum. On sigaradan fazla almadım. Fakaaat... Bu defa da dostlarımı, ahbaplarımı kaybetmeğe başladım.

— Ne gibi?..

— Ne gibi olacak? Cebimdeki on sigara tükenmesin diye, gördüğüm paketten sigara almağa, yani otlakçılığa başladım. Eh, şu sırada herkes kendi sigara parasından âciz kalırken başkasına ikram edebilir mi? Otlakçılığa başladığımı görünce ahbaplar da yüz çevirmeğe başladılar. Nihayet, ben de sigaraya yeniden başladım azizim!..

Bir okuyucumuz da gönderdiği mektupta, sigara fiatlerinin artması üzerine tiryakilerin çektikleri zorluktan dert yanıyor ve bu biçareleri kurtarmak için hükûmetin, sigarayı vesika ile satmasını, ve herkese günde on sigaradan fazla verilmemesini yana yakıla tavsiye ediyor.

Belli ki bu sayın okuyucumuz da vapurda rasladığım tiryaki gibi, kendi iradesile bu işi halledemeyince devlet kuvvetinden yardım bekliyor.

Zorla güzellik olmaz derler. Vaktile dördüncü Sultan Murat tütünü yasak ettiği zaman, içenlerin kellelerini uçuruyordu. Fakat tiryakiler bodrum kovuklarına gizlenip yine tütün içmeğe devam ettiler. Arzularına, ihtiraslarına esirlikten kurtulamıyanlara kanunlar, yasaklar hayır eder mi? Hasta irademizi tedavi edip, kararlarımızı bozan saçma mazaretlerden kendimizi kurtarmadıkça kötü itiyatlardan kurtulmamıza imkân yoktur.

Cemal Refik

HER AKŞAM BİR HİKÂYE

BİR İSİM

Bir ressam arkadaşımla beraber, fındık kabuğu kadar küçük bir şirket vapurile Üsküdara gidiyordum. Vapurun yukarısında oturuyorduk.

Bir aralık bize doğru tanıdık bir simanın yaklaşmakta olduğunu gördüm.

Bu Melih isminde bir dostumuzdu. Gülerek yanımıza oturdu:

— Sizi gökte ararken yerde buldum... Bu tesadüfe pek memnun oldum doğrusu... dedi.

Mini mini vapur Üsküdara doğru telâşla koşarken Melih bana döndü ve sordu:

— «Aslıhan» nasıl bir isim?..

Gülümsedim:

— Fena değil!..

— Fena değil mi?.. Ne diyorsun?.. Çok güzel, çok şiirli bir isim... Aslıhan!.. Bu isimde bir roman yazsan a...

— Amma garip bir teklif ha... Öyle ısmarlama roman olur mu?.. Kundura mı bu?..

Melih fikrini hararetle müdafaa etti:

— Benim elimden gelse bir saniye bile tereddüt etmem, hemen yazmağa başlarım... O kadar güzel bir isim ki yalnız bunun için 2 ciltlik bir roman yazmak kabildir... Dinle bak... Aslıhan!.. Aslıhan!.. Ne musiki!.. Emin ol azizim, bir romanın muvaffakıyet âmillerinin yüzde doksan dokuzu isimdir.

Güzel bir isim bazan berbat bir romanı kurtarabilir... Elinde böyle bir fırsat varken durma, yazmağa başla!..

— Nafile çeneni yorma azizim... Bir tek isim için, koskocaman bir roman yazamam...

— Bari Aslıhan diye bir hikâye yaz!..

— O da olmaz... Mevzu filân orta da yokken böyle şeye kalkışılır mı?.

Melih bana acır gibi yüzüme baktı:

— Yazık!.. Bu ismin güzelliğine varamıyorsun... Rica ederim birkaç kere tekrar et... Dudaklarının arasından «Aslıhan» adı çıksın!.. Belki o zaman bu kadın adının içindeki derin şiiri kavrarsın... Tekrarla... Birkaç kere «Aslıhan», «Aslıhan» desen e...

Ne yapayım?.. Hatır için çiy tavuk yenir, ben de tekrarladım:

— Aslıhan... Aslıhan... Aslıhan!.. Daha söyliyeyim mi?...

— Hayır... Kâfi... Bu ismi söylerken bir şeyler hissettin değil mi?..

— Yooo... Ne münasebet?..

— Bu Aslıhan adı sana hiç bir şey ilham etmiyor mu?..

— Etmiyor efendim, etmiyor... Tuhaf şey!.

— Yazık, çok yazık... Demek bu isimde ne bir roman, ne de bir hikâye yazmıyacaksın...

Melih bundan sonra ressam arkadaşıma döndü:

— Siz Aslıhan adında büyük bir şaheser yaratabilirsiniz.

Ressam özür diledi:

— Teşekkür ederim. Lâkin kupkuru bir isim için koca bir tablo yapacağımı zannetmiyorum...

— Kupkuru bir isim mi?... Aşkolsun size!... Aslıhan kupkuru bir isim öyle mi?.. Ne münasebet!.. Tablonuz için harikulâde bir ad... Kerem'in sevgilisi olan ince yüzlü Aslıhanı düşünüyor bir kere... Ne tablo olur... Ne tablo... Bunun için şöyle bir kere «Kerem ile Aslı» hikâyesini okumak kâfi... Ben size bu büyük aşktaki kadından, Aslıhandan bahsediyorum... Her halde söylediklerim size güzel bir mevzu vermiştir sanırım. Muhakkak Aslıhan adındaki tablonuza yakında başlıyacaksınız zannederim.

— Maalesef azizim maalesef!.

Melih birdenbire sinirlendi, ressama:

— Darılmayınız amma, zamanın sanatkârlarının kalbleri nasırlaşmış... İlham, şiir, hayal size vız geliyor... Baştanbaşa hayal dolu olan Aslıhan adındaki güzelliği anlıyamıyorsunuz. Dünyanın en büyük âşığı Keremi çileden çıkaran kadın, Aslıhan size küçük bir ilham bile vermiyor. Çok yazık!..

Melih muhakkak bize ya bu isimde bir roman, bir hikâye yazdırmak, yahut Keremin sevgilisinin hayali bir resmini yaptırmak istiyordu. Hattâ tablonun krokisini bile tarif ediyordu:

— Arka plânda mor dağlar... Ve Aslıhan önde... Bakışları erişilmemiş muratların, yerine gelmemiş arzuların ve derin bir nostaljinin izleri ile dolu... Kömür gibi gözlerin etrafını uzun uzun kirpikler çevirmiş... Ve kendisinde bir cenuplu tip var!.. İşte Aslıhan bu!..

Ressamın sustuğunu görünce Melih somurttu. Bu sefer işi alaya vurduk:

— Yoksa bu isimde senin bir sevgilin mi var Melih?.. dedik...

Canı sıkkın cevap verdi:

— Bu Keremin sevgilisidir. Ve ben bu isimde başka kadın tanımıyorum!..

***

Aradan uzun bir müddet geçti. Beş, altı sene!.. Bir gün evimde otururken kapı çalındı. Melih gelmişti. Yanında da mini mini, lüle lüle kara saçlı, siyah gözlü, ve çok kirpikli, 4 yaşlarında kadar bir kız çocuğu vardı.

Çoktanberi görmediğim arkadaşımı karşılarken o kız çocuğunu bana takdim etti:

— Sana kızımı getirdim... Kendi kızımı!...

Şaşırmıştım. Çünkü Melih en inatçı bekârlar arasında sayılırdı. Sordum:

— Ay sen evlendin mi?.

Gülümsiyerek cevap verdi:

— Evlendim de işte çocuk sahibi de oldum...

Sonra kızına döndü:

— Aslıhan yavrum... Amcanın elini sıksan a...

Üsküdar vapurundaki konuşmamızı birdenbire hatırlıyarak atıldım:

— İsmi de Aslıhan öyle mi?..

— Aslıhan!...

Onları çalışma odama aldım. Aslıhanın önüne bir sürü resimli mecmua yığdık... Biz iki arkadaş bir köşede konuşmağa başladık. Melih nasıl evlendiğini şöyle anlattı:

— O günü size söyledim. Benimle: «Yoksa Aslıhan adında sevdiğin bir kadın mı var?» diye alay ettiniz. Halbuki iş öyle değildi. Bu isim bana son derecede tesir etmişti. Çok hoşlanmıştım bu «Aslıhan» adından... Ne çare ki romancı, hikâyeci değildim ki «Aslıhan» ismile bir şey yazayım... Ressam değildim ki «Aslıhan» adında bir tablo yapayım... Heykeltraş değilim ki bu adda bir eser meydana çıkarayım... Halbuki ben «Aslıhan!.» isminde bir eser yaratmak istiyordum... Bu isim o derece hoşuma gidiyordu azizim!..

Bir gün aklıma müthiş bir fikir geldi. Aslıhan adile bir hikâye yazamazdım. Bir tablom, bir heykelim olamazdı.

Fakat «Aslıhan» adında bir kız çocuğum da dünyaya gelemez mi idi?..

İnatçı bekârlıktan vazgeçtim. Hep aklımda saçları lüle lüle iri gözlü, çok kirpikli bir kız çocuğu vardı... İsmi Aslıhandı.. Ve ben onun babası idim.

Evlendim. Pek az sonra da baba oldum. Aslıhanın babası...

İşte benim de artık bu adda bir eserim var dünyada...

Yazık siz şu Aslıhan isminin güzelliğini kavrayamadınız. Bana:

— Bir isim için bir eser yazılır, bir tablo yapılır mı?..

Diye itiraz ettiniz... Bir isim için insan isterse baba bile olabilir... İşte Aslıhan meydanda... Kitap yazmak, tablo yapmak ta ne demek?.. Sana bugün eserimi göstermeğe geldim...

Güldüm:

— Ehh.. dedim, işte şimdi istediğin isimde bir hikâye yazılabilir..

(Bir yıldız)

Askerlik işleri

340 doğumluların yoklaması

Şehremini As. Şubesi Başkanlığından:

1 — 340 doğumlu ve bunlarla muameleye tabi olan mükelleflerin ilk ve son yoklamalarına 22 1. Kaânun 942 de başlanacaktır. Ve şubat 943 nihayetinde son verilecektir.

2 — 339 doğumluların yoklamaları yapılırken tahsilde oldukları tesbit olunanlar 340 doğumluların ilk ve son yoklamasına gelmiyeceklerdir. Bunların ertesi seneye terk muamelesi şubece yapılacaktır.

3 — Lise talebelerinden bitirme imtihanlarının bir gurupunda muvaffak olamıyanlardan mektebe devam etmiş gibi hakkı haiz olanlar mektep idarelerinden verilecek vesikalara göre ertesi seneye terkedilecektir.

4 — Liseyi bitirip olgunluk imtihanlarında muvaffak olamıyanların sevkleri bir sene geri bırakılacaktır.

5 — 338 ve bu doğumlularla muamele görenlerin sıhhi arızaları dolayısile ertesi seneye bırakılanların yoklamaları 340 lılar ile yapılacaktır.

6 — 339 ve bu doğumlularla son yoklama görerek sıhhi arızaları dolayısile ertesi seneye bırakılanlar 341 doğumlularla muamele görmek üzere yoklamaya gelmiyeceklerdir.

7 — Yoklamaları yapılacak mükellefler şubeye nüfus tezkereleri, ikametgâh senetleri ve 6 kıta fotoğraflarile birlikte müracaat edeceklerdir.

8 — Muayyen müddet zarfında yoklamalarını yaptırmıyan mükellefler hakkında Askerlik kanununun cezai hükümlerinin tatbik edileceği ilân olunur.

***

Bayezit As Şubesinden:

340 doğumluların ilk ve son yoklamaları birden yapılacaktır.

1 — Yoklama her gün sabahları saat 9 dan 12 ye kadar devam etmek suretile 22/12/942 salı günü başlanacaktır. Ve 943 senesi şubatının 15 .ci günü nihayet bulacaktır

2 — Sıhhi durumları dolayısile 338 doğumlularla ertesi seneye terkedilenler de bu yoklamaya geleceklerdir

3 — Yoklamaya gelecekler nüfus hüviyet cüzdanlarını ve dörder adet fotoğrafla polisten tasdikli ikametgâh senetlerini birlikte getireceklerdir.

***

Bakırköy Askerlik Şubesi Başkanlığından:

1 — 340 doğumluların ilk ve son yoklamaları bir defada yapılacaktır.

2 — Yoklamaya 22 birincikânun 942 salı günü başlanacak, (Pazartesi, çarşamba, cuma) günleri öğleden evvel saat 9 dan 12 ye kadar devam etmek üzere 15 şubat 943 te nihayet bulacaktır.

3 — 339 doğumlularla beraber ertesi seneye terkedilen talebelerin 341 doğumlularla yoklamaya tabi olacaklarından bu gibiler 340 doğumluların yoklamasına gelmiyeceklerdir.

4 — 338 doğumlularla muamele görerek sıhhi arızalarından dolayı ertesi seneye terkedilenler 340 doğumlularla yoklamaya geleceklerdir.

5 — Yoklamaya gelenler nüfus cüzdanı, dört adet vesika fotoğrafı, polisten tasdikli ikametgâh senetlerini de beraber getireceklerdir.

6 — İhtiyat erlerin yoklamaları yapılmıyacak, ayrıca ilân edilecektir.

***

★ **Eyüp Askerlik Şubesinden:**

1 — 340 doğumluların ilk ve son yoklamalarına bir arada yapılmak üzere 22/12/942 tarihinde başlanacaktır.

2 — 338 ve bu doğumlularla muamele görüp sıhhi sebeple senei âtiyeye terkolunanlar da yoklamaya tabidir. 339 doğumlularla muamele görüp sıhhi sebeple senei âtiyeye terklerle hâlen müdavim talebeler bu doğumlularla muameleye tabi değildir.

3 — Bu iki maddede yazılı doğumluların 22/12/942 den itibaren nüfus cüzdanı, talebelerin okul vesikası, sanatkârların mensup oldukları müessese vebirliklerden alacakları belgeler ve ikametgâh ilmühaberlerile şubeye gelmeleri, gelemiyenlerin sebeplerini bildirecek olan vesikalarını ebeveyni elile göndermeleri ilân olunur.

RADYO

Bugünkü program

12,30 Program; 12,33 Müzik (Pl.); 12,45 Ajans haberleri; 13 Fasıl heyeti; 18,03 Karışık makamlardan şarkılar; 18,45 Dans orkestrası; 19,30 Ajans haberleri; 19,45 Konuşma; 20 Yurttan sesler; 20,15 Radyo gazetesi; 20,45 Bir marş öğreniyoruz; 21 Evin saati; 21,15 Müzik; 21,30 Temsil; 21,50 RiyasetiCumhur bandosu; 22,30 Ajans haberleri ve borsalar.

Yarın sabahki program

7,30 Program; 7,32 Vücudumuzu çalıştıralım; 7,40 Ajans haberleri; 7,55 Müzik (Pl.).

Günlük Borsa

15/12/942 fiatleri

Londra üzerine 1 sterlin	5.22
Nevyork üzerine 100 dolar	131,80
Cenevre üzerine 100 frank	30.3255
Madrid üzerine 100 pezeta	12.89
Stokholm üzerine 100 kuron	31.1325
ESHAM VE TAHVİLÂT	
%7 934 Sıvas _ Erzurum 2-7	19.07
% 7 941 Demiryolu I	19.—
% 7 Birinci tertip Milli Müdafaa	19.—
% 5 İkramiyeli Milli Müdafaa	19.—

Bulmaca

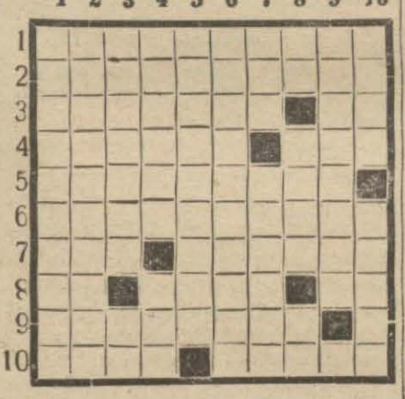

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:

1 — İkametgâh.
2 — Emekli sayılan.
3 — Başına M gelirse yay şeklinde demektir - Nefi edatı.
4 — Tersi eski zaman pantalonudur - Adliyenin başı.
5 — Kaşkarikolu iş.
6 — Alevlenme.
7 — Yosmanın başı _ Deniz kumandanı.
8 — Bir âzamız - Sonuna M gelirse tehlike işaretidir - Sorgu.
9 — Verim.
10 — Mürekkep bir emir - Sil.

Geçen bulmacamız

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:

1 — Okuyaokuya, 2 — Kâğıtçılık, 3 — Uğursayar, 4 — Yırtık, 5 — Atsızbitik, 6 — Ocakbaşına, 7 — Kıy, İşaret, 8 — Ulaştırmak, 9 — Yır, İneada, 10 — Ak, Katkat.

Matbuat teknisyenleri toplantısı

Türk Matbuat Teknisyenleri Birliğinden: 27/12/942 pazar günü saat 13 te Cağaloğlunda Eminönü Halkevinde umumi bir toplantı yapacağımızdan bütün âzanın gelmelerini rica ederiz.

Müzakere ruznamesi:

1 — 1941 - 1942 mali senesi hesabatının ve mürakipler raporunun tetkiki.

2 — Nizamnamenin bazı maddelerinde tadilât teklifi.

3 — Nizamname mucibince tâyin olunacak 3 hakemin seçilmesi.

4 — İdare heyeti noksan âzalarının yerine âza ve yedek âza seçilmesi.

YEDİKULE ZİNDANLARINDA

Tefrika No. 69 — Yazan: İskender F. SERTELLİ

Mahkûm İbrahim bu konuşmadan sonra elçinin yanından ayrıldı.

Ayşe, mahkûmun: «Ben onu zindanda âdeta can çekişir bir halde bıraktım.» cümlesile başlıyan sözünü hatırladıkça müteessir oluyor, tüyleri ürperiyor ve:

— Zavallı babacığım! Beni hiç unutmamış. Zindanda bile kendini düşünmüyor da beni anıyor.. benim için şiirler düzüyor.

Diye söyleniyordu. Ancelosa gelince, bu adam çok duygusuz ve katı yürekli insana benziyordu. Ne mahkûmun anlattığı hikâyeler, ne de Ayşenin tavırları Ancelosu müteessir etmemişti. Mahkûm İbrahim gider gitmez, elçi yerinden fırladı:

— Oh, şu geveze heriften kurtulduk, Şimdi başbaşa konuşabiliriz, güzelim!

***

Halicin üstünde yeni bir güneş doğuyor

Sinyor Ancelos, şövalyenin kızına bayılmıştı. Mahkûm İbrahimi başından savar savmaz, Ayşenin yanına sokuldu:

— Ben, Mustafa paşanın birkaç top kumaşa irtikâp edeceğini sanmıyorum, yavrum! Eğer, babanı kurtarmak için fedakârlık yapmak icabederse, emin ol ki, bunu esirgemiyeceğim. Mademki baban Yedikule zindanlarında pek muztaripmiş.. bize bu adamla haber göndermiş; ona elimden gelen her yardımı yapacağım. Fakat, bir şartla..

Ayşe hayretini gizliyemedi:

— Demin elinizde hiç bir kuvvet olmadığını söylemiştiniz!

— O baldırı çıplakla öyle konuşmak lâzımdı. Sana hakikati söylüyorum: Ben, babanı derhal Sarayiçi hapishanesine naklettirebilirim.

— Ona ilk yapacağımız iyilik de bu olabilir. Ondan ötesini sonra düşünürüz. Her şeyden önce babamın hayatını kurtaralım, sinyor!

— Ben de bu fikirdeyim. Fakat..

— Ne demek istiyorsunuz?

— Sizi seviyorum, a canım! Bunu hâlâ anlıyamadınız mı?

Ayşe birdenbire şaşaladı:

— Beni bir evlât gibi seveceğinizden eminim. Felâket görmüş bir yurttaşınızın kızına yardım etmek biraz da vazifenizdir sanırım, sinyor!

— Evet. Vazifemdir amma bu vazifeyi bana ancak vicdanım yaptırabilir; hükûmetim ve büyüklerim değil.

— O halde vicdanınızdan çok şeyler bekliyorum. Hemen harekete geçmenizde hiç bir mâni yoktur, değil mi?

Sinyor Ancelos gülümsedi:

— Bir değil, birçok mâni var. İlkönce sizin güzelliğiniz.. daha sonra tatlı tatlı konuşmanız.. sıcak sesiniz.. bütün bunlar vicdan borcumu ödememe engel oluyor yavrum.

Ayşe dalgın dalgın Halice bakıyordu.

Ancelos sözüne devam ederek:

— Şu dalgasız denizin üstünde yeni bir güneş doğuyor, meleğim, dedi. Bu güneş o karar yakıcı, o derece eritici bir kuvvete maliktir ki, karşısında tahammül gösterebilmek ve erimemek için taştan yaratılmış olmalıyım.

— Hangi güneşten bahsediyorsunuz, sinyor? Halicin güneşi daima güzel, sıcak ve berraktır.

Ancelos, genç kadının yanına sokulmak istedi:

— Senden bahsediyorum. Karşımda doğan şu yeni güneşten..

Ayşe elile mâni olmak istedi:

— Çok rica ederim, sinyor.. Yanıma sokulma!

Ve alaycı bir tavırla ilâve etti:

— Siz Romada oturdunuz mu?

— Şüphesiz.. bütün gençliğim Romada geçti.

— O halde Papa'nın meşhur sözünü mutlaka hatırlarsınız: «Başkasının malına göz diken kimselerden çekininiz. Onlar çok kötü ruhlu mahlûklardır. Ve Allah onları hiç bir zaman affetmiyecektir.»

Ancelosun gözleri ışıldadı; kahkahayla gülerek cevap verdi:

— Seni, bu saçma sözlere inanacak kadar budala zannetmiyorum. Çünkü, bu sözleri söyliyen Papanın, icabederse, başkasının malına ve canına göz koymakta tereddüt etmiyeceğini ben herkesten iyi bilirim. Böyle güzel sözlerle Papalar ve kardinaller ancak bir takım zavallıları avlayabilirler.. Sana gelince, kara yelken çekerek ordudan, donanmadan ve memleketinden uzaklaşan bir adamın bir daha İstanbula dönemiyeceğini küçücük çocuklar bile bilirler. Böyle olduğu halde Hamza reise hâlâ gönül bağlamanın ne kadar gülünç olduğunu neden anlıyamıyorsun? İşte ben de buna şaşıyorum.

Ayşe hiddetlendi:

— Ne olursa olsun, Hamza benim kocamdır. Onu seviyorum. Ondan mektup veya esaslı bir haber alıncaya kadar bekliyeceğim.

— Hamza, adaların güzel kızlarile gönül eğlendirmekten seni düşünmeğe vakit bulabilir mi sanıyorsun?

— Hamza hiç bir zaman beni unutmaz. Benim de onu unutmama imkân yoktur. O bana hayatımı kazandırdı. Ben ölmüştüm.. beni dirilttti.

— Çok merak ediyorum, nasıl oldu bu iş?

— Anlatamam. Bu, aramızda geçmiş bir sırdır. Şu kadar söyliyeyim ki, Hamza beni unutamaz.. çünkü beni candan sever.

Ancelos tekrar müstehzi bir tavırla gülmeğe başladı:

— Allah, şu kadınları bu derece zayıf ruhlu yaratmasaydı, bizim gibi kurnaz mahlûklara nasıl inanacaklardı? Ve o zaman bizim halimiz nice olurdu? Zavallı meleğim! Sen, hayatı denizlerde geçmiş bir kartalın vefa ve muhabbet mi umuyorsun? Onların aşkları batı rüzgârlarından daha devamsızdır... Eser, geçer.. ve estikten sonra ufak bir iz bile bırakmaz. Halbuki sende bu rüzgârın izleri kalmış. Haydi sil, at bu izleri kalbinden.. ve maziyi unut! İşte o zaman pek çabuk mesut olursun!

Ayşe bir adım geriye çekildi:

— Sizden yardım istedim.. benden karşılık olarak sevgi istiyorsunuz. Halbuki, bu bir gönül işidir. İnsan istediği zaman ağaçtan bir meyvayı koparabilir, bir şarkı söyliyebilir.. koşabilir, oynayabilir. Fakat, istediği zaman her hangi birini sevemez. Bu, insanın iradesine tâbi olmıyan bir ruh hâletidir. Bu işin vakti, saati yoktur. Ben Hamzayı severim.. işte o kadar..

— O, sana nasılsa bir fedakârlık yapmış.. onu bundan ötürü seviyorsun! Hele şu fedakârlık denilen menfaat işini bir dakika için unut, bir tarafa at. O zaman onu sevmediğini ve bir başka erkeği de pekâlâ sevebileceğini kolayca anlarsın!

Ayşe bu konuşmanın sonu fenaya varacağını tahmin ediyordu

Venedik elçisinin gözleri dönmüştü.

Ayşe bunu ilk konuşmadanberi seziyordu.

Ancelos bir kitap aldı.

— Bak, sana neler okuyacağım, güzel melek!

Kitabın sahifelerini karıştırdı:

— Sen Hamzayı kalbinle sevmiyorsun.. mantığın ile, vicdanın ile seviyorsun. Bunu sana ispat edeceğim. Ve iddia ederim ki, ondan çok yakında nefret edeceksin.. ayrılacaksın!

Ayşe başını önüne eğmiş, düşünüyordu.

Ancelos kitaptan şu satırları okumağa başladı:

(Arkası var)

Gönül Cehennemi

Yazan: MEBRURE SAMİ — Tefrika No. 12

— 5 —

Dört yaşımdan on dokuz yaşıma kadar, bana analık, ablalık, kardeşlik, arkadaşlık, her şeylik yapmış olan, güzeli, iyiyi öğreten hocam, canım, sevgili mis Mary'm gideli, bugün tam bir ay oluyor.

Ayrılırken bana şöyle demişti:

— Zühreciğim, önünde birçok ümit dolu yıllar var. Öyle zamanların olabilir ki, bazen sevinçlerini, bazen de küçük dertlerini dökecek bir kimse ararsın... Bugüne kadar her şeyini bana dinletirdin. Seni öyle iyi anlardım ki, kendi kendinle konuşur gibi, daima içini bana açar, dökerdin... Bundan sonra bunu yapamıyacaksın... Halbuki gene tıpkı benimle konuşur gibi, duyduklarını, anlatmak istediklerini, yazabilirsin. Hem her gün gene birile İngilizce konuşmuş olur, hem de kendini dinletecek bir arkadaş bulmuş gibi rahatlarsın... Sonra bu yazılar birikir birikir ve bir gün, — hani vadettiğim gibi, dünyanın bir ucunda bile olsam, düğününe gelecek değil miyim!— İşte o zaman gelirim, bunları bana verirsin... Üzüntülerini, sevinçlerini nasıl on beş senedir, hep koşup bana anlattınsa, gene öyle yapıyormuş gibi, benim için yaz ve sakla. Göreceksin tekrar geleceğim...»

O bunu söylerken ağlıyordu. Ben de bugün, şu dakikada bile, hâlâ gözlerime, yüreğime söz dinletemiyorum. «Göreceksin, tekrar geleceğim!» diyen sevgili hocamı tekrar, çabucak yanıma getirmek için, göreceksiniz hepiniz, ne aceleye getirip, ne çabuk evleneceğim.

Günde yirmi görücü gelse, artık hepsine çıkacağım; lâzımsa kırıtacağım, lâzımsa gözümü yerden kaldırmıyacağım, dudağımı büzeceğim, kahve tepsisini getirdikten sonra kızara bozara, geri geri gidip iskemlenin kenarına ilişeceğim; önüme bakıp susacağım. Bütün bu nameli, yapmacıklı komedyaya razı olacağım.

Artık eskisi gibi «Ben görücüye çıkmam» diye tutturmıyacağım. Tek bir an evvel bir koca bulayım ve misimi yeniden yanıma getirteyim!

O gideliberi, canım ne piyanomuzun kapağını açmak istiyor, ne beraber başladığımız kitabı bitirmek, ne de yaptığım yağlı boya resme elimi sürmek... Bu resmin üzerinde, hangi noktalara, hangi renklere onun düzeltici, can verici fırçasının değdiğini biliyor, buraları hâlâ görüyorum. Değersem, sanki bu son izleri incitecekmişim gibi bir hisle, iki elim yanımda, aylak ve tembel, sade bakıp duruyorum.

Beraber başladığımız son kitabı elime alıp okumağa kalkışsam, gözümün altından geçen her kelimeyi kulağımın içinde, onun yıllardır alışığı olduğum, iliklerime işlemiş sesine büründürüyorum. Sanki birer birer, her satırı o okuyor ve ben dinliyormuşum gibi bir hisse kapılıyor, halbuki yalnızlığımı, onun gittiğini, kim bilir bir daha ne zaman döneceğini düşününce de birden dalıyorum, okuduğumu anlıyamaz bir hale giriyorum.

Piyanonun kapağını daha açarken bile, sanki bütün tuşlarda onunla beraber geçirdiğimiz yılların hâtıraları yazılı imiş gibi, içerime bir kesiklik, isteksizlik ve kudretsizlik çöküyor. Beş yaşında taburaye beni ilk oturtup «do - re - mi»ye tâ ilk başlatışından, şu son senelerin vecit içindeki çalışmalarına kadar, arada geçen bütün günleri, ayları, yılları, perde perde açıp düşünüyorum.

Ellerim tuşların üzerinde kımıldıyamadan kalıyor ve ben bir türlü bu dalgınlığı, isteksizliği üstümden atamıyorum.

Bu gece, işte onun son öğüdünü yerine getirmek isteğile bir defter aldım ve yazmağa başladım.

«Bazen büyük sevinçlerini, bazen de küçük dertlerini dökecek birini ararsın!» demişti.

Bugüne kadar anlatacak bir küçük sevincim olmadı amma, bugün büyük bir derdim var. Mis de, herkes de, bana annemin veremden öldüğünü söylemiştiler. Yüzünü hiç bilmediğim bu anne hayaline hele mis'im, ne eşsiz masal sultanlarının, perilerinin renklerini, pırıltılarını katardı.

Halbuki bugün, annemin kim olduğunu, nasıl ve neden öldüğünü öğrendim.

Sütninemin: «Bu gidişle, Zühre de anacağızı gibi çıldırmazsa, çok iyi...» dediğini işittim.

Bütün gün bu lâfı kurdum ve akşam üstü sütninemi bir köşeye çektim, üzerime yemin vererek, türlü deli lâflarla gözünü korkutarak, bugüne kadar hiç bilmediğim şeyleri öğrendim.

Benim annem Türk değilmiş! Baba tarafım gibi, cedbeced paşazadeliği, bir nevi asalet arması şeklinde tanıyıp kullanan, oldukça dejenere bir soyun benzerinden gelmemiş! Veremden de ölmemiş!

Bunları siz biliyor mu idiniz, mis?

Benim annem, bir at cambazı imiş! Gümüş pullarla çiçekli, kabarık etekleri kat kat, pembe tülden bir balerin elbisesi giyen, altın saçlarını pullarla işlenmiş bir yıldızla süsliyen, pembe saten patikli, bir cambazhane bebeği imiş ki, yeleleri uça uça koşan, alnı tüy sorguçlu bembeyaz, süslü bir atın sırtında, tek ayak üstünde, yasemin beyazı ellerile seyircilere öpücükler dağıtarak, türlü hünerler yaparmış!

Bilmem kaçıncı göbeğe kadar paşazadeliği geri uzanan benim babam, Avrupanın bilmem hangi şehrinde bu seyyar büyük cambaz turupuna raslamış, seyre gitmiş. Bir gece derken, altı gece üst üste pembe tül elbiseli, bebekler gibi güzel kızı seyre gitmiş. Altıncı geceki temsilin sonuncu olduğunu öğrenince, her hangi bir isteğinden mahrumi edilmeği hiç öğrenmemiş olan benim babam, hemen içeriye dalmış, kızı soruşturmuş. Sahipliğini taslıyan adam — bir Macar — bol parayı görünce, kızın Macaristandan, küçükken çalınmış, soyu sopu bilinmiyen bir kimsesiz olduğunu anlatmış.

On beşini yeni bitirmiş olan kıza sorulmuş, o da beş yaşındayken sökülüp koparıldığı toprağından, büyük, upuzun bir masa ile, şamdanlar, birçok, kol kol şamdanlardan başka bir şey hatırlamadığını söylemiş.

Pazarlık yapılmış ve minimini at cambazı Dora, böylece babama satılmış.

(Arkası var)

AKŞAM'IN KÜÇÜK İLÂNLARI

1 — İŞ ARIYANLAR

SEKİZİNCİ SINIFA KADAR OKUDUM — Askerlikle ilişiğim yoktur. Bir sene kadar müesseselerde münasip bir iş arıyorum. Akşam'da «T.M.» rümuzuna mektupla müracaat.

DAKTİLO BİLİR — Muameleden anlar askerlikle ilişiği yok bir Türk genci müesseselerde münasip iş arıyor. Akşam'da (İ. S) rümuzuna mektupla müracaat. —

TÜRK BİR BAYAN — Eski yeni Türkçeyi iyi bilir. Temiz aile kızı ciddi yaşlı bir bayın ev işini görebilir. Tafsilâtlı mıktupla Akşam'da S.K rümuzuna bildirmeleri. — 1

ÜNİVERSİTELİ İKİ GENÇ — Her gün öğleden sonra ehven maaşla bir kalem işi aramaktadırlar. İstekililerin Akşam gazetesi M.K. müracaatları. —

MUHASEBE — Servis şefliğinde çalışmış, Fransızca, İngilizce muhaberata vakıf, ithal, ihraç piyasaları iyi bilir bay iş aramaktadır. Akşamda L.E. rümuzuna müracaat. — 9

TÜRKÇEYİ, ALMANCAYI, FRANSIZCAYI — İyi bilen, büro işlerinde tecrübesi olan bir bay iş aramaktadır. (Yazı makinesi kullanır.) P. K. 1544 Galata. — 2

BİR GENÇ İŞ ARIYOR — Türkçe, Fransızca lisanlarına vakıf, daktilo takip işlerine âşina, şirketlerde, bürolarda çalışır. Mektupla Galata postrestan 227 — 2

ORTA BİRDEN AYRILDIM — Daktilo kursundan iyi derece ile çıktım, hususi müesseselerde bir bayan iş arıyor. Akşam'da (F.E) rümuzuna mektupla müracaat. — 2

ORTA SEKİZE KADAR — Tahsilli olan ve çok müşkül mevkide bulunan bir Türk çocuğu kendisine münasip bir iş aramaktadır. Kocamustafapaşa Çınar karakolu karşısında 230 No. da Topçuoğlu'na müracaat. — 1

PLÂSİYE — Üzerine çalışmış ve askerliğini bitirmiş bir genç plâsiyelik üzerine iş aramaktadır. Plâsiye rümuzile idarehanemize yazılması. — 1

NAFIA VEKÂLETİNDEN VERİLEN — 3 üncü sınıf elektrik ehliyetini haizim. Elyevm tanınmış bir müessesede çalışmaktayım. İstanbul dahili olmak üzere her hangi bir müessesede çalışmağa talibim. Akşam'da E. N rümuzuna mektupla müracaatları.

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

BİR BAYIN — Her türlü işlerini görecek prezantabl bayan aranıldığından istekliler Kuzguncuk Bozacı sokak No. 26 da bay R.A. ya mektupla müracaat edebilirler. — 1

DAİMÎ — Asistan bir doktor bayan ile hastabakıcı, hademe ve çamaşırcı aranıyor. İsteyenlerin acele Cağaloğlu Sıhhat Yurduna müracaatları. — 1

İDARECİ BAYAN ARANIYOR — Kadınsız evi idare etmek üzere yemek pişirmesini bilen, itimada lâyik yaşlıca bayan aranıyor. Sabahları dokuza kadar akşamları dokuzdan sonra: Fatih İskenderpaşa mah. H. Salih Ef. sokağı No. 39 — 2

İSTANBULDA — Bir yazıhanede çalışmak üzere en az orta okul mezunu bir bayana ihtiyaç vardır. Her gün saat on bire kadar Karaköy Bosfor han 15 No. ya müracaat. — 1

3 — SATILIK EŞYA

SATILIK DEMİR FIÇI — Muhtelif büyüklükte demir fıçılar satılıktır. Sobacılara da yarar. Alıcı olanların «Akşam» idaresine müracaatları. — 3

ÜÇ SENELİK — Markoni armalı Avrupa bezinden yelken, Halil usta yapısı sandal, Taşraya azimet dolayısile komple satılıktır. Salacakta Ömer'in kayıkhanesine müracaat.

AGRANDİSMAN VE FOTOGRAF MAKİNELERİ — Satılıktır. Agrandisman makinesi 10 × 15 — 9 × 12 ebadındadır. Fotograf makinesi 18×24 büyüklüğünde atelyeye elverişli, objektif ve bir şase ile birlikte. Sabah saat 10 ile 12 arasında (Akşam) idaresine müracaat. — 7

SATILIK MOTÖR — 30 beygir kuvvetinde hâlen işlemekte, dik, tek silindirli mazotla işler klimaks marka denize elverişli motör satılıktır. İstanbul Kuruyemiş Değirmen sokak 8 Baruhlara müracaat. — 1

ÜZERİ KABARTMA İŞLENMŞ TARİHÎ KIYMETİ HAİZ, BİR ŞÖMİNE SATILIKTIR — Beyoğlu P.K. 68 bay Kâmran Kezer'e mektupla müracaat.

KÂRLI İŞ İSTİYEN — İplikçilerin ve dokumacıların nazarı dikkatine: İşlenmemiş ham maldan günde 10 kilo iplik eğiren bir makine taşraya

KAHVECİLERİN — Hamamcıların nazarı dikkatine: 3 er metre uzunluğunda, az kullanılmış, muşamba kaplı kanapeler satılıktır. Müracaat: Sirkeci, Hocapaşa hamamı, bay Nevzat. — 1

SATILIK SİNEMA MAKİNESİ — Krup fabrikasının imal ettiği Saksunya viça markalı sabit hiç kullanılmamış bir adet sinema makinesi 17/12/942 günü saat 1,30 da Sandal Bedesteninde satılacaktır. — 1

SATILIK TAHTA FIÇILAR — 44 adet iki yüz kiloluk demir çemberli 25 adedi bir defa zeytinde kullanılmış 19 u yenidir. Ehven fiatle satılıktır. 1599 posta kutusuna müracaat. — 2

SATILIK — Mükemmel torna - planya makkap tezgâhı komple takım Galata Kalafatyeri Yemeniciler 29 No. ya müracaat. — 2

4 — Kiralık - Satılık

ACELE SATILIK ARSALAR — Fatihte tramvaya bir dakika mesafede köşe başında gayet güzel ve büyük bir arsa satılıktır. 2 — Fatihte Hacıhasan bostanında 15 metrelik caddede bir arsa satılıktır. Müracaat: Milli Emlâk alım satım İnşaat Bürosuna. — 2

5000 LİRADAN 1.000.000 LİRAYA KADAR — Emniyet ve itimatla her yerde her cins emlâk almak ve satmak arzu edenlerin: Ferdi Selek Türk Emlâk Bürosuna müracaatları. Galata Ömerâbit han kat 2 No. 23 Telefon: 42368 — 1

FATİHTE — Fevzi Paşa caddesinde Altay tramvay durağında köşebaşında 3 daireli bir apartıman ucuza satılıktır. Görmek ve fiatini öğrenmek istiyenlerin Basın Birliği resmi ilânlar kollektif şirketinde Muammere müracaat etmeleri.

KİRALIK LÂBORATUVAR — Sureti mahsusada lâboratuvar olarak inşa ve son sistem âlâtla teçhiz olunmuş, müşterisi ve markası tutulmuş, genişletilmeğe müsait, işlek bir yerde mukabil sermaye koyacak şerikle de çalışılabilir. Akşam'da «Şerik» rümuzuna mektupla müracaat. — 3

DEVREN KİRALIK BAKKALİYE — İyi bir mevkide köşebaşı her işe de elverişli. Kadıköy Bahariye caddesi No. 56. Bakkala müracaat. —

KİRALIK DEPO — Kâgir, mazbut 350 metre murabbaı, deniz kenarında. Beşiktaş Hayreddin iskelesinde (25) numaraya müracaat.

DEVREN SATILIK KIRAATHNE — Kadıköyünün işlek yerinde. Malûmat almak için Kadıköy Altıyol 23 numarada kıraathanede Haydar'a müracaat. —

ACELE DEVREN SATILIK BAKKAL DÜKKÂNI — Her işe elverişlidir. Lâleli Ordu daddesi No. 230 komisyoncu Hasan'a müracaat. — 2

SATILIK APARTIMAN — Eyüpsultanın merkezinde Feshane caddesinde 3 katta birer daire altında 2 dükkânı olan betonarme apartıman yarı hissesi satılıktır. Görüşmek için 4 cü Vakıf handa Borsa kıraathanesinde B. Hilmi Kocabalkana müracaat. — 5

İKİ YATAKLI BİR ODAYA PANSİYONER GİRMEK İSTİYORUZ — Vereceklerin adresimize şartlarile acele bildirilmesi rica olunur. Doğan Alpay 7650, Hukuk fakültesi, Üniversite. — 1

DEVREN SATILIK DÜKKÂN — Taksimin en işlek caddesinde ve her işe elverişlidir. Müracaat: Taksim Abdülhak Hâmit caddesi No. 23. Telefon: 43532. — 1

ACELE SATILIK — Sultanahmet İshak Paşada ikişer odalı ve iki katlı iki ev 1900 liraya. Müracaat: Bahçekapı Vakıf han caddesi No. 17 — 1

5 — MÜTEFERRİK

FEN ŞUBESİNDEN MEZUNUM — Fizik, riyaziye (cebir, hendese) dersleri veriyorum. Arzu edenler Akşam gazetesinde S. Z. H rumuzuna mektupla müracaatları. — 1

YÜKSEK MÜHENDİS MEKTEBİ TALEBESİ — Lise ve ortamektep talebesine ucuz fiatle hususi riyaziye dersi vermek istiyor. Akşam'da F.G rümuzuna müracaat. —

İNGİLİZCE DERS VERİYORUM — Her yere gidebilirim, arzu edenler saat 10 dan 12 ye kadar 41470 No. ya telefon etmeleri. — 1

GENÇ BİR BAYAN — Akşam altıdan sonra ilk mektep talebelerini derslerine çalıştırır, istenirse Fransızca ders de verebilir. Müracaat: Tel: 21013 veya Posta kutusu 751 — 1

FEN FAKÜLTESİNDE — Fizik riyaziye son sınıf talebesi bir bay herkesin evinde fizik, riyaziye dersleri vermektedir. Ali. Bilen Divanyolu Bestekâr Osman sokağı No. 9. — 2

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ

Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karilerimizden

P. S. K — M. V. — S. S. S — D.R — D.F — Lessons — F.G — A. L. B — Şerik — L. M.

namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları rica olunur.

Ev işlerine mahsus her cins kumaş için

ANILIN FARBEN — G.E.VIDAL

HOROZ Marka

Anilin paket boyaları

Umumî Satış: İstanbul, Çiçek Pazarı, ALTIPARMAK HAN 3. 4.

DİKKAT: Sayın müşterilerimiz piyasadan mübayaa ettikleri paket boyalardan rütubet görmüş olana tesadüf ederler ise her an yukarıki adrese müracaat ederek değiştirebilirler.

Milletler, devletler, dinler, ihtiralar tarihile inkılâp tarihimizi, sağlık ve güzellik çarelerini, ziraat ve ticarete ait bir çok faydalı yazıları, tren ve deniz yolculuklarını, memleketimize ait bir çok bilgileri, günün en mühim hâdiselerini, hava değişmelerini, fırtınaları, bayram ve kandilleri, beş vakit saatleri, takvime dair her türlü yazıları doğru olarak gösteren

Muhtıralı-Haritalı

HAYAT TAKVİMİ

çıktı. 72 devletin renkli bandıralarını, 7 renkli 6 haritayı, gayet mükemmel bir muhtıra defterini, 320 sahife en lüzumlu yazıları hâvidir. Taklitlerini almamak için:

Hayat Takvimi

adına dikkat etmelidir.

Merkezi: İstanbul Maarif Kitaphanesidir.

AŞI ve SERUM SATIŞI

Kızılay Cemiyeti

Umumî Merkezinden :

REFİK Saydam Merkez Hıfzıssıha müessesesinde yapılan Aşı ve Serumların Cemiyetimizin İstanbul'da Yeni Postane civarında Kızılay hanındaki depomuzda satılmakta olduğunu ve lüzumunda mezkûr depo müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

ASETİLOPİRİN NEŞ'ET

Nezle - Grip - Baş - Diş

ve Bütün ağrılara karşı

2 lik zarf 20 lik Tüplerde

GAİP KÜPE

Üzeri mavi ve beyaz mozayıklı bir küpe teki Sandal bedesteninde kaybolmuştur. Sultanahmet Sağlık Yurdu'na getiren mükâfatlandırılacaktır.

Kadıköy ikinci sulh hukuk hâkimliğinden:

935/43

Kadıköyünde Osmanağa mahallesinde Aziziye sokağında eski 51 yeni 77 No. lu evin hissedarlarından olup 935 senesindenberi ikametgâhları bilinmiyen ve gayri menkul hisseleri kayyim marifetile idare edilen Dimo oğlu Vasil ile Kiryako oğlu Dimitrinin işbu gayri menkuldeki 100/120 hisselerinin aleni müzayede ile satılmasına karar verilmiştir.

1 — Mezkûr evin tamamına üç yeminli ehlivukuf tarafından 2000 lira kıymet konulmuştur.

2 — Evin vaziyeti:

Bodrum kâgir katlar ahşap merdiven ahşap döşeme ahşap arkada bahçesi vardır. Bina umumiyetle fazlaca harap ve tamire muhtaç yangın duvarı var.

Binanın dahili taksimatı:

Bir mermer basamakla içeri girilir mermer bir höl bu hölün solunda çukurda büyücek bir odunluk ve kömürlük mahalli var, mermer basamakla zemin kat hölüne çıkılır, bu hölde mermer döşemeli solda bir oda sağda selâmlık olarak kullanılan kısma ait ahşap bir merdiven ve karşısında zemin kat iç kısmına geçen bir kapı, bu kapıdan iç sofaya geçilir. İç sofadan mermer döşeli sofanın solunda her kata çıkar ahşap umumî merdiven ve binanın arka cephesinde mermer döşeli büyük bir mutfak var bu sofada bir hela var mutfakta ocak ve çamaşır tekneleri mevcut mutfaktan arka bahçenin taşlığına iki basamakla bahçeye çıkılır bahçede iki dut ve incir ağacı var.

Zemin kat ve selâmlık kısmında:

Bir sofa üzerinde iki oda ile arkada bir oda bir hela bir kiler.

İkinci kat:

Bir sofa üzerinde iki oda bir hela bir kiler.

Üçüncü kat:

bir sofa üzerinde iki oda nezareti havi bir balkon çatı arasında dört sandık odası bir hela binada elektrik tesisatı ve şimdi kullanılmayan su tesisatı vardır.

3 — Birinci arttırması 31/12/942 perşembe günü saat 9 ilâ 11 e kadar yapılacak o gün kıymetinin dörtte üçünü bulmadığı surette en son arttıranın teahhüdü üzerinde baki kalmak şartile ikinci arttırma 9/1/943 cumartesi günü aynı saatlerde icra oluncakatır.

4 — Talip olanların kıymeti muhammenesinin yüzde yedi buçuk nispetinde pey akçesi veyahut millî bir bankanın mektubu ile müracaat etmesi lâzımdır.

5 — Müterakim vergiler % 1 kanunî harç satış bedelinden çıkarılacak rüsumu dellaliye 20 senelik taviz bedeli ihale pulu intikal masrafları müşterisine aittir.

6 — İhalesi üstüne yapılan zat bedeli müzayedeyi 7 gün zarfında mahkeme kasasına tevdi edecektir. Aksi halde ihale fesholuıup bundan mütevellit zarar ziyan andan tazmin ettirilir.

7 — Müzayede alenî ve herkese açıktır.

8 — İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların gayri menkul üzerindeki haklarının hususile faiz ve mesarife dair iddialarının evrakı müsbite ile 20 gün içinde mahkememize bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinden hariç kalacaklardır. Bu mecburiyet irtifak hak sahiplerine de şamildir.

9 — Talip olanların yukarıda yazılı gün ve saatlerde mahkememizde bulunmaları ilân olunur.

Zonguldak sulh hukuk hâkimliğinden: 942/1254

Zonguldakta 10 Temmuz mahallesinde Acılık sokağındaki evde mukim Hüseyin Torun vekili avukat Bekir Sıtkı Gökçen tarafından Zonguldakta Terakki mahallesinde Dere sokak 72 sayılı evde mukim arzuhalci Halil varisleri Düriye ve Terakki mahallesi Dere sokak 60/70 sayılı evde mukim Mehmet karısı Havva aleyhlerine açtığı meni müdahale dâvasının yapılan duruşmasında: Müddeialeyhe çıkarılan davetiyenin ikametgâhının meçhuliyetine binaen bilâ tebliğ iade edilmesinden dolayı ilânen tebliğat yapıldığı halde icabet etmemesinden hakkındaki gıyap kararının dahi ilânen tebliğine ve mahkemenin 16/12/942 saat 10,30 a talikına karar verildiğinden işbu ilânın tarihi neşrinden beş gün zarfında gıyap kararına karşı itiraz etmediği ve mahkemede bulunmadığı veya bir vekili kanuni göndermediği takdirde Hukuk Usulü muhakemeleri kanununun 401 ve 402 ci maddelerinin tatbik ve bir daha mahkemeye kabul edilmiyeceği gıyap kararının

Üniversite Talebe Birliğinden:

Bayram münasebetile Ankara fakülteleri ve yüksek okulları muhtelitile yapılacak olan futbol, voleybol, basketbol maçlarına iştirâk etmek üzere üniversitemiz temsili takımlarına girmek arzusunda bulunan arkadaşların 16/12/942 çarşamba günü saat 17 de birlik odasında toplanmaları ilân olunur.

Mühim ilân

Maliye teftiş heyetinden:

7/12/942 tarihinde icra edileceği ilân edilmiş olan maliye müfettiş muavinliği imtihanı 4/2/943 perşembe gününe talik edilmiştir.

Evvelki ilânımızdaki şartları haiz olup ta şimdiye kadar müracaat etmemiş olanların 20/1/943 tarihine kadar müracaatları ilân olunur. «2094»

İstanbul sıhhî müesseseler arttırma ve eksiltme komisyonundan:

Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti için 6000 şişe salisilat dö merkür müstahlebi imali işi açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 16/12/942 çarşamba günü saat 15 te Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimai Muavenet müdürlüğü binasında toplanan komisyonda yapılacaktır.

2 — Şişeleri Sıhhat müdürlüğünden verilmek ve diğer bütün malzemesi müteahhide ait olmak üzere beher şişe salisilat dö merkür müstahsellinin imali 35 kuruştur.

3 — Muvakkat teminatı 157 lira 50 kuruştur.

4 — İstekliler şartnamesini çalışma günlerinde görebilirler.

5 — İstekliler 1942 yılı Ticaret odası vesikası ile 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalar ile bu işe yeter muvakkat teminat makbuz veya banka mektubile belli gün ve saatte komisyona müracaatları. (1885)

Belediye Sular idaresinden:

İdaremizin Muhasebe dairesi için Barem kanunu hükümleri dairesinde ve âzami 75 lira ücretli bir memur alınacaktır.

Müsabaka imtihanı 25/12/942 cuma günü saat 14 te İdare merkezindi yapılacaktır.

İmtihana girmek isteyenler mektep şehadetnameleri, askerlik vesikalarile beraber bir istida ile İdare merkezinde Muamelât Şefliğine müracaat etmeleri ilân olunur. (2379)

Türkiye İş Bankası

Küçük Cari Hesaplar

1943 İKRAMİYE PLANI

KEŞİDELER: 1 Şubat, 3 Mayıs, 2 Ağustos, 1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1943 ikramiyeleri

1	adet	1999	Liralık	—	1999—	Lira
1	»	999	»	—	999—	»
1	»	888	»	—	888—	»
1	»	777	»	—	777—	»
1	»	666	»	—	666—	»
1	»	555	»	—	555—	»
1	»	444	»	—	444—	»
2	»	333	»	—	666—	»
10	»	222	»	—	2220—	»
30	»	99	»	—	2640—	»
60	»	44	»	—	2640—	»
250	»	22	»	—	5500—	»
334	»	11	»	—	3674—	»

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş ve faiz almış olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

İstanbul sıhhî müesseseler arttırma ve eksiltme komisyonundan:

Bakırköyünde Emrazı akliye ve asabiye hastanesinin 650 ton Tüvenan kömürünün nakliyesi işi kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 16/12/942 günü saat 15 te Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimai Muavenet müdürlüğü binasında toplanan komisyonda yapılacaktır.

2 — Muhammen fiat beher tonun nakliyesi Kömür satış ve tevzi müessesesinin göstereceği mahalden Bakırköy Akliye hastanesine kadar 9 liradır.

3 — Muvakkat teminatı 438 lira 75 kuruştur.

4 — İsteklilerin şartnamesini çalışma günlerinde komisyonda görülebilir.

5 — İstekliler 1942 yılı Ticaret odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalar ve bu işe yeter muvakkat teminat makbuz veya banka mektubile birlikte teklifi havi kapalı zarflarını ihale saattinden bir saat evvel makbuz mukabilinre komisyona vermeleri. (1836)

İstanbul Belediyesi ilânları

Tahmin bedeli	İlk teminatı	
2000,00	150,00	Mezarlıklar müdürlüğü için alınacak bir adet karoserisiz ve lâstiksiz Şevrole markalı müstamel otomobil.
620,00	46,50	Cerrahpaşa hastanesi için alınacak bir adet Ultra Pandros kısa mevceli Diyatermi cihazı için Emetris lâmbası.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnameleri Zabıt ve Muamelât müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhalesi 28/12/942 pazartesi günü saat 14 te Daimi encümende yapılacaktır.

Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ve kanunen ibrazı lâzım gelen diğer vesikalarile ihale günü muayyen saatte Daimi encümende bulunmaları. (2303)

★

Avcıbey mahallesinin Kâniefendi sokağında 33 No. lı evin harap ve malil inhidam olmasından, mahzurun Yapı yollar kanununun 44 üncü maddesine tevfikan 15 gün içinde giderilmesi icabetmektedir. Aksi takdirde Belediyece kaldırılacağı tebligat yerine kaim olmak üzere ilân olunur. (2398)

Açık Eksiltme ilânı

Sümer Bank İplik ve Dokuma Fabrikaları Müessesesi

Hereke Fabrikası Müdürlüğünden :

1 — Herekede dokuma fabrikasında bazı bina çatılarının sökülüp yeniden yapılması işçiliği vahidi fiat esası üzerinden açık eksiltmeye konmuştur.

2 — İşbu tamirat ve ameliyatın muhammen keşif bedeli 3043.70 liradır.

3 — Bu işe ait hususi fenni şartname, keşif ve izahat Hereke'de Fabrika Bakım şefliğinden alınacaktır.

4 — Muvakkat teminat miktarı 228,65 liradır.

5 — Eksiltme 23/12/942 tarihine müsadif çarşamba günü saat 16 da

NİÇİN
Yeni Tokalon
Pudrasını
KULLANIYORUM

Prenses
ALLA TROUBETSKOY
Eşbabını anlatıyor:

- Onun bir çok cazip ve yeni renkleri vardır.
- O. bütün kullandığım pudralardan daha ince ve daha hafiftir.
- Ondaki hakiki çiçeklerin nefis kokusuna perestiş ediyorum.
- O. bütün gün sabit kalır. Çünkü terkibinde başka hiç bir pudrada bulunmayan Krema köpüğü vardır
- Yağmurlu, rüzgârlı havaya rağmen Yeni Tokalon Pudrası tenimi daima terü taze muhafaza eder.
- Eminim ki her ne bahasına olursa olsun bundan daha iyi bir pudra bulmak imkânı yoktur.

ÇAPAMARKA

Allah seni kem gözden saklaya oğul...
Bugün de bu yaşta da hayatımın koruyucusu oldun!..

DEVA
KAŞELERİ
BAŞ, DİŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA,
Ve bütün ağrıları derhal keser
ruhsatını haizdir. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

BİR HAKİKAT! Sayın Müşterilerimizin Nazarı Dikkatine

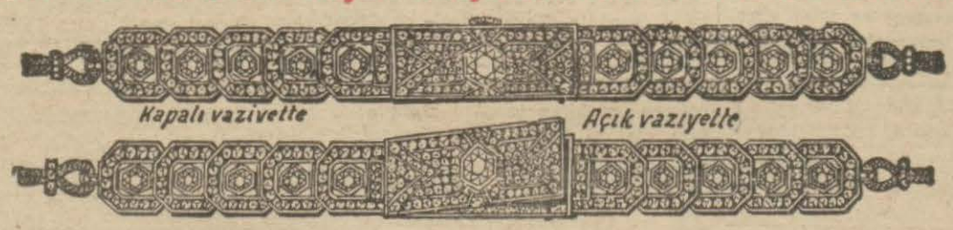

Pırlantalı ve elmaslı saatlerin bütün hakiki evsafı meşhuru âlem olan SİNGER saatlerinde toplanmıştır. Bunun için: Saat alacağınız zaman, tereddütsüz SİNGER saati almalısınız ve saatin üzerindeki SİNGER markasına, müessesemizin adresine dikkat etmeniz lâzımdır.

Modayı takip eden her asri kadın için kıymetli taşlariyle ve nefis işlemesiyle hakikaten nazarı dikkati celbeden böyle bir harikulâde SİNGER saatine sahip olmak âdeta bir saadettir.

SİNGER SAATİ HOŞA GİDECEK EN MAKBUL ve EN GÜZEL HEDİYELİKTİR

15 sene zarfında tamirat parasız yapılır. Satış peşindir, veresiye muamelemiz yoktur.
DİKKAT: SİNGER saatleri İstanbulda yalnız Eminönü merkezindeki mağazamızda satılır. İstanbulda şubemiz yoktur. Adres: SİNGER SAAT Mağazaları. İstanbul, Eminönü No. 8.

BİR MARVIN Saati Hediyelerin en kıymetlisi LİON'DA

D. E. T. A. Ş.
Cam eşya imalâthanesi
Faaliyetine, Su ve Çay bardaklarını imaline başlamış ve sipariş kabul etmeğe âmade bir hale gelmiştir. Şimdilik tercihan mektep, hastane, gazino ve lokantaların talepleri karşılanacaktır. Satış ve sipariş kabul etme mahalli: Yedikule tramvay durağı
N. 70 _ 72

ANAPİYOJEN
Dr. İHSAN SAMİ
İstreptokok, İstafilokok, pnömokok, koli, piyosiyaniklerin yaptığı çıban, yara akıntı ve cild hastalıklarına karşı çok tesirli taze aşıdır.

Muamele Vergisine Tabi Olan
Müesseselerin tutacakları bütün defter nümuneleri temiz ve itinalı şekilde birinci hamur kâğıda basılmış hazırdır. Defterlerimizi bir kerre görmeden karar vermemenizi tavsiye ederiz.
Umumi satış merkezi: İNKILÂP KİTAPEVİ İstanbul Ankara Cad.

Bir Şaheser
LADY Chatterley'in AŞIKI
D. H. Lawrence'in bu nefis romanı çıktı
İNSEL KİTABEVİ

Motörcü Ustası Aranıyor
GARP LİNYİTLERİ İŞLETMESİNDEN:
Her nev'i kamyon motörleri tamir eden ve kamyon tamiratından anlayan muktedir motörcü ustaları aranıyor. Talip olanların bonservis suretlerile muhtasar tercümei hallerini ve istedikleri asgari yevmiye ile birer fotoğraflarını Tavşanlı'da Müessesemiz Müdüriyetine göndermeleri ilân olunur.

Ayakkabı alınacak

D. D. Yolları 8 inci İşletme Komisyonundan:

Mecmuu (10200) lira muhammen bedelli tahminen (600) çift ayakkabı mevcut nümunesi ve şartnamesi veçhile eksiltmeye konulmuştur. İhalesi kapalı zarf usulile 4/1/943günü saat 16 da İzmir - Alsancakta İşletme binasında komisyonumuzca yapılacaktır.

İsteklilerin (765) liralık muvakkat teminat makbuzlarile teklif mektuplarını havi kapalı zarflarını aynı gün saat on beşe kadar Komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır. Şartnamesi İşletme kaleminden alınır. (2383)

Kabataş Lisesi Satınalma Komisyonundan:

Okulumuz için 30 adet talebe sırasının yaptırılması eksiltmeye konmuştur. Nümune ve şartname okul idaresindedir. İlk teminat 75 liradır. Eksiltme 22/12/942 salı günü saat 15 de Beyoğlunda liseler muhasebeciliğinde yapılacaktır. «2087»

Zonguldak sulh hukuk hâkimliğinden: 942/1266

Zonguldak Ereğli kömürleri işletmesi vekili avukat Avni Hakbilen tarafından, aslen Vakfıkebirin Türeli köyünden olup hâlen nerede ikamet etmekte olduğu bilinmiyen Hasan oğlu 334 Do. lu Halim Bektaş aleyhine açılan ventüp bedelinden 105 lira alacak dâvasının cereyan etmekte olan duruşmasında: Müddeaaleyh namına çıkarılan davetiye, hâlen nerede ikamet etmekte olduğu anlaşılamadığından, hakkındaki davetiyenin ilânen tebliğine ve muhakemenin 14/12/942 saat 10,30 a talikına, mahkemece karar verilmiş olduğundan müdeaaleyhin mezkûr günde gelmediği veya bir vekil göndermediği takdirde hakkındaki muhakemenin gıyaben devam edeceği, davetiye tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

İstanbul Asliye 12 nci Hukuk Hâkimliğinden:

Müddei: Fatma Mülgap.

Müddealeyh: Azim Mülgap: Yenikapı kum sergisinde bekçi iken hâlen İrana gitmekle ikametgâhı meçhul.

Müddei Fatma Mülgap tarafından müddealeyh Azim Mülgap aleyhine açılan boşanma davasına ait arzuhal sureti müddealeyhe tebliğ edilemk üzere yazılı adresine gönderilmişse de mumaileyhin mezkûr ikametgâhını terk ile semti meçhule gittiğinin beyanile iade kılınması üzerine Hukuk usulü muhakemeleri kanununun 141, 142, 143 ve 183 üncü maddelerine tevfikan iade kılınan dava arzuhali ile muhakeme gününü gösterir davetiye varakasının mahkeme divanhanesine asılmasına ve 942/967 numarada kayıtlı işbu davaya müddealeyhin on gün içinde cevap vermesine karar verilmiş ve bermucibi karar arzuhal ile davetiye varakası mahkeme divanhanesine asılmış olmakla mumaileyh Azim Mülgap yukarıda yazılı müddet zarfında davaya cevap vererek tahkikat için tayin kılınan 7/1/943 perşembe günü saat 10 da mahkememizde hazır bulunması veya kanuni bir vekil göndermesi lüzumu tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur.

ZAYİ — 1941-42 senesinde Hukuk fakültesinden almış olduğum şebekeyi kaybettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.
Nurullah Yaver 8161

Kadıköy ikinci sulh hukuk hâkimliğinden:

942/365

Kadıköyünde Yoğurtçuda İhlas sokağında 13 No. da mukim iken mahkememizce hacr edilen ve hacr ve vasi tayini keyfiyeti Akşam gazetesinin 23 Nisan 1942 tarihli nüshasile ilân edilen ölü albay Dr. Adil karısı Saniye Kamertan 4/11/942 tarihinde ölmüştür. Alacaklısının talebiyle mirasının resmi tasfiye suretiyle tasfiyesine karar verilmiştir. Müteveffiyeden alacaklı ve borçlu olanların bir ay içinde müracaatla alacağı ve borçlarını kaydettirmeleri alacaklarının vesikalarını tevdi eylemeleri müddetinde alacaklarını yazdırmayanlar hakkında K. M. nin 569 uncu maddesi hükmünün tatbik olunacağı ilân olunur.

DOKTOR - OPERATÖR
ZEKİYE TEMİZEL
Paris Tıp Fakültesinden mezun
DOĞUM ve KADIN hastalıkları birinci sınıf mütehassısı
Pazardan maade saat 15 - 18
Çarşamba fıkaraya bedava
Kadıköy, Moda iskelesi 251.
Telefon: 60918

Zayi — Şehremini nüfus memurluğundan aldığım nüfus tezkeremi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.
Halil oğlu Yaşar Tezbulut

Dr. İbrahim Denker
Balıklı Hast. Dahiliye Mütebassısı
Beyoğlu Ağacamii, Sakızağacı, Çöplükçeşme sokak No. 13.
Tel: 42468.

Ellerinizi ve yüzünüzü
Soğuktan muhafaza için
DERMOJEN
kullanınız: Her eczanede bulunur.

Bursa Asliye İkinci Hukuk Hâkimliğinden Esas: 942/1709

Gıyap kararı

M. aleyh: Bursanın Hoca Hasan M. de Taşım sokak 37 No. da mukim iken hâlen ikametgâhı meçhul kalan Süleyman oğlu Naci Alpa.

Karınız Bursanın Hoca Hasan M. de mukim Hasan kızı Nuriye Alpa tarafından aleyhinize ikame olunan boşanma dâvasının muhakemesine gelmeniz için ikametgâhınızın meçhul bulunması hasebile size ilânen davetiye tebliğ olunduğu halde mahkemeye gelmediğinizden gıyabınızda muhakemeye devamla dâvacının evvelce aldığını beyan eylediği ihtar ilâmını ibrazı ve iddiasını ispat için şahitlerini hasrı ikamesi ve bunlardan bahsile, size, İstanbulda intişar eden gazetelerden biri ile ilânen ve ilsakan gıyap kararı tebliğine ve muhakemenizin de 18/1/943 günü saat 10 a talikına mahkemece karar verilmiştir.

Yevmi mezkûr ve saatte ya bizzat mahkemeye gelmeniz veya tarafınızdan baroya kayıtlı bir vekil göndermeniz veya mazeretinizden mahkemeyi haberdar etmeniz icabeder. Aksi takdirde gıyabınızda muhakemeye devamla maddei mahsusuna tevfikan hakkınızda muamele icra olunacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân

SARAP
SIHHAT VE KUVVET VERİR

İNHİSARLAR